

Člen UICC a ECL

Liga proti rakovině

Informační zpravodaj ▲ Ročník 21 ▲ Červen 2010 ▲ Číslo 2

Vážení přátelé,

dostáváte do rukou druhé číslo našeho Zpravodaje, v němž Vám přinášíme reportáže z nejdůležitějších okamžiků dne, který je alfa i omegou naší činnosti – z Českého dne proti rakovině. Současně však v těchto dnech máme ještě jeden důvod k oslavám. Hodnotíme dvacet let činnosti Ligy proti rakovině Praha. Na stránkách Zpravodaje najdete mnohá čísla, která stojí za za-

myšlení. Navíc je třeba si uvědomit, že na úspěchu se podílí nejen výbor Ligy, ale celá armáda dobrovolných pracovníků, kteří obětavě a s nadšením připomínají po celé republice našim občanům, že zdraví je nejen cennou devizou, ale že se o ně individuálně musí každý sám starat, aby předcházel onemocněním vyvolaným ne vždy právě smysluplným chováním či životním stylem.

Pohledem na kalendář jsem si uvědomila, že z letošního roku uběhla už téměř polovina. Že za několik dní slunce zase nastoupí svou zpáteční pouť ze severu na jih. Přitom jsme si slunka a tepla příliš neužili. A tak bych ráda připomněla, že nastává doba léta, doba prázdnin, doba dovolených, doba stěhování mnohých z nás z měst do chat, chalup, na venkov, do přírody a mnozí budou vyhledávat daleké kraje, aby si vynahrádili letošní dny plné chladu, dešťů, nepohody, větrů a často i překvapivých katastrof.

Využijte letní slunné dny k posílení svého zdraví. Máme to štěstí, že žijeme v krásné zemi plné lesů, vod, hor a malebných zákoutí, kde lze nejen obdivovat sílu a krásu přírody, ale kde člověk najde i místočko, kam může dojít ve chvílích, kdy potřebuje být docela sám a podívat se jen svým okem na den, který jej potěšil, který mu přinesl pocit dobra a spokojenosti, anebo který jej přinutil zamyslet se sám nad sebou.

Dnes už bezpečně víme, že dobrá mysl, spokojený život a radost dovedou

udělat divy s naším zdravím, podržet je, posílit a zvýšit jeho odolnost. Hledejte takové místočko, odkud je vidět daleko do kraje, odkud můžete sledovat změny všedních dnů, kde se občas zatají dech nad vlnícím se obilím nebo třpytící se vodní hladinou.

Snažte se vše krásné uložit ve svém nitru, aby ve chvílích, kdy ve Vaší duši třeba není tolik slunka, ji rozzářily vzpomínky na krásné letní zážitky. Na chvíle s rodinou, s dětmi, vnuky a přáteli, na okamžiky veselí i drobných radostí. Zkuste se tak trochu znovu přiblížit dětskému vnímání světa, které vždy vše sleduje poprvé a s údivem. Vždyť každý den přináší něco krásného a dobrého, za co může být člověk vděčen a spokojen.

Přeji všem, aby Vám letošní léto nahradilo nevládný jarní čas, aby Vám dalo zapomenout na nepříjemné okamžiky a bezradné chvíle, aby prohřáté dny a s nimi i mnoho krásných prožitků Vám dodaly sílu, potěšení i pokoru k životu. Ať Vás slunko, modrá obloha a dobří přátelé provázejí po celé léto.

Eva Křížová

ČESKÝ DEN PROTI RAKOVINĚ

- 65 místních organizací Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska
- 73 oddílů Skauta
- 69 skupin Pionýra
- 114 středních škol, 64 základní školy, 9 mateřských škol
- 33 organizací Českého svazu žen
- 19 skupin Českého červeného kříže
- další subjekty: DDM, firmy, knihovny, obce i jednotlivci

Pro Pražany a návštěvníky Prahy bude na Můstku postaven žlutý stan, kde bude možné během celého dne si zakoupit kytičku, poslechnout hudbu a vystoupení známých osobností a kapel. Budou přítomni i lékaři, takže stan bude současně i ordinací a vyšetřovnou a návštěvníci budou mít možnost s nimi pohovořit a nechat si dermatologem také vyšetřit mateřská znaménka. V letošním roce má Liga také nového generálního partnera sbírky. Je jím Česká pošta, s. p., jejíž pracovníci budou přijímat pokladní vaky s vybranými penězi. Česká pošta vyčlenila pro sbírku 500 poboček po celé České republice, v nichž se tým proškolených kvalifikovaných pracovníků bude podílet na zpracování finančních příspěvků vybraných od dárců, kteří podpoří Český den proti rakovině zakoupením kytičky a odevzdají svůj dar do pokladního vaku.

Novináři obdrželi informaci i o Děkovném koncertu v Betlémské kapli, na nějž byli rovněž pozváni, neboť koncert bude nejen poděkováním

TISKOVÁ KONFERENCE

Jak už se stalo pravidlem, před zahájením celorepublikové květinové sbírky pořádáme tiskovou konferenci. Ta se tentokrát uskutečnila ve čtvrtek 6. května ve Faustově domě v Praze. V úvodním slově se novinářům představila nová předsedkyně Ligy MUDr. Michaela Fridrichová, která informovala novináře o letošní 14. sbírce, která je zaměřena na prevenci rakoviny prostaty. Toto onemocnění mužů v poslední době předstihlo i dosud nejčastější rakovinu plic. Současně zdůraznila, že Liga proti rakovině Praha v letošním roce oslavuje dvacet let svého trvání.

O historii Ligy, jejích počátcích a cílech ve stručnosti informoval profesor Zdeněk Dienstbier a představil publikaci, kterou Liga k tomuto výročí vydala. Současně požádal žurnalisty o spolupráci při Českém dnu proti rakovině. I když je letos zaměřen na problematiku mužů, velkou roli mohou sehrát i ženy, neboť každý muž by měl po své padesátce navštívit urologa a ženy jsou přece jen v tomto ohledu pečlivější a mohou dohlédnout, aby v rámci prevence mužů tuto návštěvu urologa zrealizoval. Zástupci agentur Arcadia a Via Facti připravili pro tiskovou konferenci přehled, který je velmi zajímavý.

LETOŠNÍ SBÍRKA V ČÍSLECH:

- 800 000 žlutých kvítků s červenou stužkou a 800 000 letáků o prevenci karcinomu prostaty
- 14 krajů České republiky (všechny)
- 77 okresů ČR (všechny)
- 650 měst a vesnic ČR
- 10 080 dobrovolníků ve žlutých tričkách
- 56 patientských klubů, kolektivních členů LPR
- 625 přihlášených subjektů
- 38 prodejen knihkupectví Kanzelsberger

za Český den proti rakovině, ale bude i koncertem k dvacátému výročí Ligy a poděkováním i oceněním práce dlouholetých spolupracovníků Ligy. **Děkovný koncert se uskuteční v úterý 15. června v 19.30 hod. v Betlémské kapli v Praze 1.**

STŘEDA – 12. KVĚTNA

Ráno bylo v Praze trochu pochmurné, ale bez deště. Prošla jsem Pohořelcem, Pražským hradem, Zámeckými schody a u metra Malostranská potkávám první dvojici skautů z Prahy 6. Karlův most, uličky staré Prahy, lidí s kytičkami přibývá, ale žlutých triček prodejců není mnoho. Na Staroměstském náměstí převládla modrá barva dobrovolných hasičů, kteří tu dnes společně hodnotí svoji práci a odměňují ty nejlepší.

Další cesta vede k Můstku, lidí s kytičkami je stále víc. Maminky s dětmi, starší ženy, studenti, sem tam i muži se pyšní žlutým kvítkem. Z reproduktoru u žlutého stanu na Václavském náměstí zní slova profesora Dienstbiera: „... i když se tentokrát zaměřujeme na muže, apelují na vás, ženy, abyste své polovičky poslaly za urology – i tady platí včas = uzdravení. A lepší je přijít dvakrát zbytečně než jednou pozdě...“

Kolem žlutého stanu je živo. Umělci nabízejí kytičky, lidé mají možnost navštívit dermatoložku, primářku MUDr. N. Vojáčkovou, která je tu po celý den k dispozici, aby posoudila mateřská znaménka či jiné změny kůže. Zájem je velký.

V tuto dobu bylo už nad Prahou sluníčko, a tak žluté kytičky, ale i žlutí prodejci už na dálku zářili. Prošla jsem městem křížem krážem, náměstí, dlouhé třídy, velké křižovatky. Studenti, pionýři, skauti, ale i členové Červeného kříže a samozřejmě členky našich klubů, všichni nabízeli na náměstích, u metra, v parcích, ale i před obchodními domy či u nádraží nebo u velkých dopravních křižovatek žlutý kvítek s červenou stužkou společně s letáčkem určeným tentokrát mužům.

Den se pomalu chýlí – ale třeba na Zličíně bylo ještě v podvečer možné koupit si kytičku. Skauti, ale i pionýři a členové našich klubů vydrželi až do západu slunka.

PÁR KAMÍNKŮ DO MOZAIKY

DEN VE ŽLUTÉM STANU

Nemohl jsem dospát. Ještě raničko u nás doma poprchávalo. Měl jsem zlost. Takové práce! Za čtyři roky, co Lize sloužíme, jí bylo snad nejvíc.

Spláchne všechny ty přípravy dešť?

Opět se naplnila proroctví čaroděje prof. Dienstbiera: Květinové dny mají

prý na nejvyšších místech i nejvyšší přízeň... Než jsem dojel z Dejvic na Václavské náměstí, na Můstek, mračná obloha se jak zázrakem protrhala a náš velkoprostorový žlutý stan takřka zářil. A pak tam bylo živo, občas zmateně, ba bláznivě až do večera...

Po loňské premiéře, kdy jsme si ze stanu experimentálně učinili jakési pulzující centrum Květinové sbírky, využili jsme poznatků a zkušenosti k organizačním i programovým vylepšením. Prostor jsme rozčlenili do několika kójí, oddělených textilními paravány. Pódium jsme zmenšili ve prospěch maličkého „zákulisí“ pro hosty. Vytvořili jsme malé, ale na „polní“, respektive pouliční podmínky relativně komorní boxy pro onkologickou a dermatologickou poradnu. (Ukázalo se ovšem odpoledne, že dobrý nápad měl nenapravitelnou vadu: když se pak v těsném sousedství zpívalo a hrálo, návštěvníci se s lékaři museli kvůli hluku domlouvat posunkovou řečí. Tuhle zvukovou kolizi nezvládne asi ani příště...)

(kř)

Kout, kde Liga nabízela své vzdělávací knížky a brožury s preventivní tematikou a kde obětavě sloužily dámy z Ligy (a to včetně rodinných příslušníků) v čele s ředitelkou sekretariátu Ivou Kurcovou, jsme obohatili o miniexpozici, stručně mapující 20 let úspěšného působení LPR Praha.

Naši hlavní ambicí však bylo bohatým programem a děním oslovit Pražany i turisty, představit jim Ligu, cíle jejího ujsilování a samozřejmě – prodávat žluté kvítky měsíčku lékařského. To se

– teď už to víme – dokonale vydařilo. Lidé byli vstřícní, nálada až do večera úsměvná, program bohatý a proměnlivý.

MALÝ FESTIVAL ŽLTÝCH KVÍTKŮ

Dokáží zde nabídnout jen stručné faktografické shrnutí:

Od 10.00 h dopoledne se přímo z pódiá naživo vysílá hodinový rozhovor profesora Zdeňka Dienstbiera s redaktorkou Radiožurnálu Hankou Shánělovou. Ač jsme z technicky odvážného experimentu měli obavy, rozhlasový přenos, pozorně sledovaný mnoha diváky, dobře vyzněl jak obsahově, tak zvukově.

Po řadu dalších hodin se v prodeji květinek kolemjdoucím střídali muži a ženy známých tváří: začali moderátoři Snídaně s Novou Tomáš Krejčír a jeho kolegyně Zora Kepková, pokračoval herec Martin Zounar, poté se rolí dobrovolných prodejců chopili zpěváci z muzikálů Děti ráje a Jack Rozparovač, svou hřívnou přispěl Josef Laufer a zejména temperamentní Vladimír Hron, při jehož pěveckém vystoupení průchodnost Můstku takřka zkolabovala.

Programové odpoledne postupně obohatili další muzikanti: jihomoravský písničkář Monty, vsetínští držitelé dvou Andělů - skupina Žamboši, šansoniérka Frída, výtečný dětský pěvecký soubor Jiskříčka z Uhřetěvesi (pro Ligu vystupuje už tradičně), posléze i sbormistryně

Jiskříček Dana Škardová s pěvecky zdatným ženským triem HouKaška (dámy Houdková, Kahounová a Škardová). Celodenní program s chutí, ba nadšením, jak udýchaně přiznával, pohotově uváděl moderátor Petr Sirotek.

Zatímco ve stanu a před ním probíhalo toto živé, věčně se proměňující pásmo zpěvu, hudby a současného prodeje kvítků, v boxech zákulisí fungovala zmíněná už onkologická a dermatologická poradna (kontrola pih a mateřských znamének). V průběhu dne se v improvizované „polní ambulanci“ vystřídala řada lékařů včetně prof. Zdeňka Dienstbiera a současné předsedkyně LPR Praha MUDr. Michely Fridrichové či primářky dermatovenerologické kliniky na Bulovce MUDr. Naděždy Vojáčkové.

Všem, co se zúčastnili a pomáhali, od odborníků přes umělce až po uštvané zvukaře a anonymní organizátory patří vřelý dík a poklona. Neboť „a la prima“ udržet v chodu a pohromadě takový celodenní festival, navíc s tak útěšnou atmosférou, nelze bez nadšení. Těch, co se po celý den tvrdě oháněli, bylo, jak od oka počítám, kolem padesátky. Netřeba dodávat, že všichni pracovali zdarma.

A výsledek všeho toho entuziasmu? Většina účinkujících a zaangażovaných na otázku, zda pomohou i příště, odpověděla bez váhání kladně. A jaké že to bylo? Skvělé!, znělo sborem... Nechť je však výsledek vyjádřen i v měřitelných jednotkách:

Ve žlutém stanu Ligy a v prostoru Můstku jsme prodejem žlutých kvítků

(současně se zajisté rozdával i leták s výzvou zaměřit pozornost na prevenci rakoviny prostaty, jejíž incidence hrozivě stoupá) **vybrali za deset hodin neuvěřitelných 172.778 Kč!**

MINIEXPOZICE K 20 LETŮM PRÁCE LIGY

Malou premiéru měla ve stanu na Můstku nevelká, ale faktograficky i obrazově bohatá výstava k 20. jubileu existence Ligy proti rakovině Praha. Zájemci ji měli možnost spatřit též na slavnostním děkovném koncertu 15. června večer v pražské Betlémské kapli. V září a říjnu se pak tato prezentace stane součástí 3. běhu úspěšné putovní výstavy Každý svého zdraví strůjcem, jejíž turné připravujeme pro dalších 8 českých a moravských měst.

Alespoň pro základní představu: Výstavka má podobu přenosného skládacího „leporela“, výtvarně harmonizujícího, ba odvozeného z grafiky velké putovní expozice. Ve faktech, číslech, tabulkách a zejména barevných fotografiích osvětluje poslání Ligy, její pilířové programy a souhrnně zaznamenává úspěchy a výsledky činnosti v oblasti prevence, péče o onkologicky nemocné, v podpoře výzkumu, výuky či technologického rozvoje onkologických center.

Uvedme pro letmou orientaci alespoň několik souhrnných čísel... Za 20 let práce Liga shromáždila a rozdělila 200 milionů korun, získaných zejména (byť nejenom) z květinových sbírek. Z toho přes 60 milionů bylo využito k financování rozmanitých preventivních programů.

Na výzkumné projekty věnovala takřka 20 milionů (19.293.000 Kč). Na přístrojové vybavení onkologických center a medicínských pracovišť vynaložila přibližně stejnou částku. Pacientským organizacím pomohla 12.772.000 Kč. Hospicům darovala 3.800.000 Kč. Tyto a mnoho dalších informací zmíněná miniprezentace v širších souvislostech prezentuje a vysvětluje. Dokládá názorně, jak ojedinělé a v lecčems nezastupitelné zůstává působení Ligy proti rakovině Praha.

KRÁSNÉ A DOJEMNÉ KOLEKTIVNÍ GESTO

Při práci pro Ligu člověk každou chvíli prožije nějaký překvapivý, zpravidla útešný zážitek. Nabíjí to pozitivní energií, optimismem, důvěrou ve smysl práce. Epizoda, kterou chci zachytit, byla jak z Alenky v říši divů...

Mám na starosti dramaturgickou přípravu slavnostního koncertu k 20. výročí činnosti Ligy. Protože při společných úvahách zazněla i mně sympatická myšlenka „prezentovat též umělecké mládí“, chytil jsem se jí. 12. května večer, čili v den sbírky, jsme s Jiřkou Bajgarovou honem přeběhli ze stanu na Můstku do staroměstského domu U zvonu, kde se konal koncert dvou absolventek operního oddělení pražské konzervatoře. Ano, jistě, už jsme měli „průzkumnou vizitaci“ předběžně domluvenou. Ale co se tam odehrálo, jsme nemohli čekat ani ve snu...

Odpoledne se ve stanu zastavila krásná neznámá dívka. Ukázalo se, že je studentka z Kypru a večer bude

na koncertě zpívat. „Přidete poslechnout?“ zeptala se škobrtající češtinou a já řekl, že ano. O pár hodin později jsme se vplížili do malého, zato nabitého sálu – naše ostuda, program už dlouho běžel. Zpívaly dvě krasavice, blondýna a černovláska. Chtěl bych na koncert obě – hlasy měly jak z kříšťálu a mládí z nich zrovna sálalo.

Po závěrečném potlesku to přišlo. Dívka z Kypru jedním gestem umlčela sál a lámaně pravila. „Už jsem psala na Facebook, že nechceme květiny. Prosím, dáme raději tady panu Hořejší na rakovinu. Tedy proti rakovinu“. Všichni se uvolněně rozesmáli. Zaskočen a překvapen jsem jménem Ligy podobně lámanou češtinou poděkoval. To už se ale do připravené krabičky scházely stokoruny. Během kratičké chvíle, jak ukázalo společné přepočítání a předání improvizované sbírky, se v krabičce shromáždilo od sotva stovky hostů koncertu skoro 5.000 Kč (přesně: 4.939 Kč a 12 eur).

Svíral se mi z toho krk, když jsem si s nečekanými dárci, z nichž polovina byla usměvavých Kypřanů a Řeků, vřele potřásl rukama. Povězte, není na světě hezky?

Černovlásku jsem na koncert taky pozval, ale nepřijde. Bude už na Kypru...

Petr Hora-Hořejší

DERMATOLOGOVÉ VE ŽLUTÉM STANU

Žlutý stan Ligy proti rakovině dne 12. 5. 2010 nabídl již podruhé dermatologickou poradnu. Tento den měli naši spoluobčané možnost konzultace

s dermatology z dermatovenerologické kliniky FN Na Bulovce stran svých kožních problémů, především vyšetření pigmentových znamének a podezřelých nehojících se ložisek na kůži.

Jak to dopadlo?

V průběhu celého dne konání akce jsme vyšetřili 94 zájemců, odhalili 2 melanomy, 3 bazocelulární karcinomy, 6 osob s tzv. mnohočetnými dysplastickými névy. Se všemi jsme diskutovali zásady ochrany před slunečním zářením, poučili o nevhodnosti využití opalování v soláriích, zvláště u dětí a mladistvých.

Některým jsme doporučili pravidelné kontroly kožním lékařem a vysvětlili vhodnost samovyšetřování kůže.

Cílem celé akce bylo upozornit na vzrůstající výskyt kožních nádorů, ukázat možnosti prevence a vytipovat rizikové jedince. Kožní nádory jsou dobře přístupné vyšetření a včasnému odhalení a z toho vyplývající včasné léčby, která je především chirurgická. Pokud je nádor odstraněn v raném stadiu, znamená jeho odstranění vyléčení. Tlusté melanomy, velké a pokročilé bazocelulární a spinocelulární karcinomy vedou přes veškerou snahu lékařů ke komplikacím a úmrtí pacientů. Nejvíce ohroženou skupinou jsou starší muži, kteří přicházejí často pozdě s již rozvinutými nálezy. V posledních letech je pozorován posun výskytu melanomů i do mladších věkových skupin.

MUDr. Naďa Vojáčková

TELEVIZNÍ POŘAD SAMA DOMA

Byla jsem za výbor Ligy pozvána do přímého vysílání pořadu Sama doma. Otázky nebyly připravené, prakticky vznikaly až v průběhu rozhovoru. Byla jsem v takovém pořadu poprvé, přesto se mi podařilo všem účastníkům

připnout žluté kytičky, předat průvodní letáček a upozornit přítomné muže na preventivní vyšetření prostaty, což většinu velmi zaujalo a snad i potěšilo. V rozhovoru jsem připomněla, že ženy považují pravidelné gynekologické prohlídky i samovyšetřování prsů za samozřejmost a že stejnou samozřejmostí by bylo, aby muži po padesátce navštívili v rámci prevence svého urologa. Hovořila jsem také o úloze Ligy proti rakovině, jejím dvacetiletém působení u nás, řeč přišla i na naše kolektivní členy, na našich 57 klubů po celé republice, které se starají o onkologické pacienty.

Došlo i na mé osobní zkušenosti, na program určený mateřským školám – Já kouřit nebudu a vím proč – i zkušenost, že už čtyřleté dítě dovede pochopit, že cigareta je fuj a páchne.

Otázek bylo mnoho: nádorové telefonní poradenství, význam rekondičních pobytů po ukončení léčby, význam Komplexních onkologických center, kde se soustřeďuje moderní dostupná péče, ale řeč byla i o tom nejzákladnějším – že přijít včas k lékaři se vzdycyk vyplácí.

MUDr. Alexandra Aschermannová

Nyní vás zvu všechny na cestu po celé naší republice, abyste se mohli sami přesvědčit, jaká byla letošní druhá květnová středa v Čechách, na Moravě i ve Slezsku, tak jak ji prožili a zaznamenali členové našich kolektivů i další účastníci.

KON Pardubice

Sotva se změnila žlutá záře pampelišek v jemnoučké bělavé chmýří, měly znovu naše oči možnost vnímat krásná žlutá kvítka. Tentokrát to neměla na svědomí příroda. Šlo o květinu jinou, umělé, ale zato je mohl mít každý a navíc dlouho vydrží.

Už po čtrnácté druhou květnovou středu Pardubicemi i blízkým, ale i vzdálenějším okolím procházely dvojice s bílým vakem, oblečeny do žlutých triček, aby byly dobře vidět, a v rukou

KON Pardubice

žluté tašky plné květin a doprovodných letáčků.

Naše společnost už ví z minulých let i ze sdělovacích prostředků, že druhá květnová středa – letos 12. května – je speciálně věnována celonárodní květinové sbírce boje proti rakovině.

Byl to nádherný pohled – kolem žluťásků bylo stále plno. Když někdo neměl drobný peníz, zaběhl si jej rozměnit a přispěl. Byly tu mladé maminky s kočárky na procházce, zastavili se i důchodci. Mnoho spěchajících mladých mužů či žen zpomalilo, sáhli po peněžence a koupili si žlutý kvítek zdobený rudou stužkou. A mnozí nevkládali do vaku jen tu dvacetikorunu. Možná, že si i v tom chvatu lidé uvědomovali, že nejsou proti nemoci imunní a budou třeba jednou sami tuto pomoc potřebovat.

Den se pomalu nachýlil k večeru. Unavení prodejci docházejí k poště na tříde Míru. Je dobře, že se partnerem prodeje stala Česká pošta. Má delší provozní dobu a došlo k vzájemné dohodě, takže pokladna hned u vchodu do haly byla viditelně označena plakátem s logem Českého dne proti rakovině a po zazvonění se paní pokladní ochotně ujala každého z prodejců. Teď už nám nezbylo než čekat na výsledek sbírky. Ovšem celá akce skončí až ve chvíli, kdy doručíme do všech deseti spolupracujících škol poděkování za pomoc, kdy poděkujeme i všem našim členkám, které se na úspěchu dne podílely.

Každému pomocníkovi zůstalo nejen žluté tričko, ale i dobrý pocit. Nejde o akci jednotlivce, podílely se na ní

členky našeho Klubu onkologicky nemocných a studenti středních škol a učilišť.

Všem zúčastněným i všem přispívajícím moc děkujeme!

Iva Sochorová

ŽAP Praha

Středa 12. května se probudila do podmračeného dne. Ale Praha byla od samého rána prozářena sluníčky měsíčku lékařského. Byl totiž Český den proti rakovině a do ulic vyšly stovky dvojic s košíčky plnými žlutých kvítků, které nabízely kolemjdoucím. Málokdo odolal příjemnému oslovení a nabídce. Spolu s květinou dostal každý malý letáček, tentokrát vyhrazený mužům, o prevenci rakoviny prostaty. A tak jsme potkávaly stále více lidí s květinou na klopě, maminky s kočárky je připínaly na kočárek, jiní zase na bafoh. Viděly jsme i mládež s kytičkou na kapse texasek. Žlutá kvítka stále více zářila a sluníčko schované za mraky bylo jistě rádo, že má na zemi tak silného kamaráda.

Při prodeji jsme měly i různé zážitky. Hned po ránu jsme se postavily na naše osvědčené stanoviště. Během půlhodiny se přidala skupina studentů. Jedna ze studentek přišla k nám s otázkou, jestli nám nebude vadit, když budou nabízet kytičky blízko nás. Zahřálo to u srdce. Vidíme starší paní a sledujeme, jak z peněženky bere papírovou bankovku a míří s úsměvem rovnou k nám. „Děvčata, já si jenom koupím rohlík, abych měla drobné a hned jsem u vás.“ Vrátila se. Do kasičky vložila padesátikorunu s přáním úspěchu a poděkováním a hrdě si připnula měsí-

ček na kabelu. Maminka, dvě děti tak 8 a 4 roky, v kočárku batole. „To jsem ráda, že vás vidím hned z rána, tak krásnou červenou stužku ještě ve sbírce nemáme.“ A koupila hned 5 květinok – pro každého člena rodiny jednu.

Byl to opravdu hezký den, který nemohl pokazit ani výrok statného pětapadesátiníka, který na žádost o příspěvek 20 Kč a vysvětlení, komu je dnešní den věnován, odpověděl trošku zle a trošku ironicky, že „raději než by dal 20 Kč, bude mít tu prostatu“. Co se dá dělat – vybral si sám. Popřály jsme mu hodně zdraví. Do příště snad zmoudří.

Naše děvčata z Klubu ŽAP prodala tentokrát více než 20.000 kytiček a ještě dalších několik tisíc za pomoci studentů. I když výtěžek asi nebude tak velký – většina lidí přispívala dvacetikorunou – máme dobrý pocit. Jednak z toho, že jsme to dokázaly – nejstarší členka oslavila již v lednu 87 let – a pak... snad se alespoň někdo zamyslí nad řádky letáčku.

Poděkování patří Lize proti rakovině a agentuře ARCADIA, která celý průběh Českého dne proti rakovině vynikajícím způsobem zajistila.

Dana Hybšová

ILCO Tábor

Pro letošní 14. ročník celonárodní sbírky nastoupili členové našeho ILCO v několika vlnách, aby za přispění Zdravotní školy v Táboře nabídli co nejvíce květinok. Kdo nezkusí, tak by nevěřil, jak brzy začnou bolet nohy a rameno nebo krk od těžknoucích kasiček. Vše ale vyvážil pocit z dobře vykonané a užitečné činnosti. Nedá se nic dě-

lat – zase jsme o rok starší. Potěšil nás zájem redaktorky Táborského deníku napsat o nás i to, jak mrzí nevhodný výpad jednoho občana, který zapomněl na slušnost. Stále více jsme se setkávali s nedostatkem drobných peněz, protože doba přeje kreditním kartám. Možná by pomohla vhodná větší propagace před dnem sbírky a připomenutí tohoto problému.

Jsmo rádi, že celý systém organizace se strany pořadatele byl velmi dobrý, včetně příjemného přijetí na poště Tábor 2 při předávání kasiček. Velký dík patří všem, kteří sbírku podpořili, i těm neviditelným aktérům, kteří sbírku organizačně zajišťují.

Jiří Vokatý

ONKO – DUHA Vsetín

V noci z 11. května na středu 12. května jsem spala špatně. V hlavě mně stále běžely myšlenky, zda se květinokový den vydaří. Strach ze špatného počasí, z uspěchaných a často nevrých lidí, obavy, zda letošní studentici svoji premiéru zvládnou...

Vše dopadlo dobře. Vždyť jsme v klubu ženské šikovné, květinokový den byl již čtrnáctý, máme přece zkušenosti! Nepršelo. Naše členky, studenti, dobrovolnice a skauti kytičky prodali. Odpoledne unavené, ale spokojené jsme předaly naplněné vaky na poštu.

A naše poznatky:

- lidé více šetří,
- ženy jsou vstřícnější než muži,
- ti, kteří odmítli přispět, se odvolávají na to, že je sbírek mnoho a cítí se obtěžováni,

ONKO – DUHA Vsetín

- letáčky muži podle očekávání větší odmítali,
- starší lidé, léty zkušenější, o onkologických onemocněních diskutovali,
- proti minulým ročníkům bylo spousta vadných kytiček – rozpadaly se,
- s poštou byla velmi dobrá spolupráce.

Anna Plášková

Liga proti rakovině Šumperk

Letošní Český den proti rakovině se opět vydařil. Na prodeji žlutých kytiček s červenou stužkou se tradičně podíleli studenti Střední zdravotnické školy a členky LPR v Šumperku. Tak jako v loňském roce jsme měli v centru města stánek, který nám instalovala VZP – letos ozdobený velkou květinou. Ve stánku jsme prodávali kolemjdoucím kytičky a matkám s dětmi rozdávali nafukovací balónky s logem akce. Opět s námi byly pracovnice Poradny zdraví a společně jsme poskytovali informace o prevenci nádorového onemocnění a důležitosti správného životního stylu, výživě a škodlivosti kouření. Letáčky byly letos pro muže a upozorňovaly na nutnost preventivních prohlídek od 50 let. Toto téma zaznělo v přednášce MUDr. Fügnera, primáře urologického oddělení šumperské nemocnice, na naší březnové výroční schůzi.

Počasí nebylo příliš příznivé – celý den bylo zataženo, chladno a po poledni přišel dvouhodinový déšť, před kterým nás ochránil náš stánek.

Odpoledne po skončení vyučování se k nám připojili opět Mladí žurnalisté Villy Doris, kteří pod vedením své vedoucí, pí Marešové, rozjasnili žlutými tričky a balónky náměstí a okolní ulice. Pomáhali s prodejem kytiček a v připravené anketě opět zjišťovali postoje občanů ke zdraví a prevenci. Položili dotazovaným 4 otázky:

ILCO Tábor

Máte strach z rakoviny?

55 % odpovědělo ANO, jen 45 % NE.

Dbáte na zdravý životní styl?

68 % odpovědělo, že se o to snaží, jen 32 % to pokládá za zbytečné a jsou k tomu lhostejní.

Máte dostatek informací

o této nemoci a její prevenci?

Pouhých 53 % si myslí, že má dost informací, 47 % se domnívá, že prezentace rizik a preventivních možností je nedostačující.

Plánujete nechat se preventivně vyšetřit?

Jako v loňském roce plánuje preventivní vyšetření 52 % dotázaných, zbylých 48 % pokládá vyšetření za zbytečné a neuvažuje o něm.

Celkem jsme v tento den prodali 4.300 kyticek a získali 95.001 Kč. Lidé byli většinou vstřícní, překvapil nás dobrý postoj mužů, když jsme je upozornili na hlavní letošní zaměření na prostatu. Vyskytly se i případy neochoty a protestů, že nějaké sbírky jsou každý den a že na to lidé nemají. Šumperský poslanec za ODS ing. Petr Krill s naší členkou, pí Adolfovou, navštívili známé šumperské osobnosti, které k nám byly obzvlášť štědré a patří jim velké poděkování. Pomáhali nám i studenti Obchodní akademie v Mohelnici, vybrali 7.193 Kč, a studenti gymnázia v Zábřehu, kteří vybrali 58.017 Kč.

MUDr. Jiřina Koutná

ARCUS Liberec

Tak jako v minulých letech jsme se i tentokrát připojili k celonárodní sbírce LPR Praha. Letošní Český den proti rakovině byl zaměřený na karcinom prostaty, na primární a sekundární prevenci.

V našem městě a okolí se prodalo 15.223 kvítků, což je méně než v loň-

ARCUS Liberec

ském roce. Výsledky sbírky zatím neznáme, ale všimli jsme si, že příspěvky do pokladen byly málokdy vyšší než 20 Kč.

Prezentace v celostátních mediích v rozhlase na stanici ČR 2 Praha a ráno v televizi Nova byla a nechyběla ani v tisku jak v novinách, tak i v časopisech. V Liberci informoval občany tradičně „Liberecký deník“ a na regionálním vysílání televize „R1 GENUS“.

Oslovili jsme 16 škol. Bohužel dvě školy se z organizačních důvodů omluvily, zúčastnily se však školy se i v menších obcích, jako je Český Dub a Raspenava. Naše členky připravovaly materiál pro jednotlivé školy (do tašek vkládaly seznamy studentů, vyplněné plné moci, květiny a letáky včetně pokladních vaků) a zajistily distribuci jak do škol, tak ze škol – odnesly pokladní vaky na Českou poštu.

Květiny ve středu prodávali jak studenti, tak i naše členky. V letošním roce jsme se setkali se zájmem některých studentek, studentů a učňů ochotně prodávat květiny, které nám vrátili jejich spolužáci. V tomto roce jich bylo vráceno víc.

S organizací Českého dne proti rakovině jsme byli velmi spokojeni. Chtěli bychom poděkovat všem, kteří se podíleli na této velké akci, především agentuře ARCADIA Praha, s.r.o., České poště v Liberci (její vedoucí i manažér nám vyšli velmi vstřícně), dále všem zúčastněným školám a našim členkám a dobrovolníkům.

Sbírka byla občany také hodnocena kladně, ale vyskytly se i nevhodné poznámky některých spoluobčanů. Je také přínosem, že se sbírkou pomáhá mládež, protože se jí dostane do podvědomí důležitost prevence nádorových onemocnění.

Marie Plischková

ONKO AMAZONKY Ostrava

Tak jako už v minulých letech opět je tu květen a s ním spojený Český den proti rakovině. I když ve středu 12. května bylo pod mrakem, tak žlutá trička a květiny rozzářily městské prostředí všude, kde se objevili prodejci. I letos za přispění dobrovolníků ze středních škol i našich členek se sypaly peněžní příspěvky do kasiček a každému byl odměnou žlutý kvítek měsíčku lékařského, tentokrát s červenou stužkou.

Po 14 letech, kdy tato sbírka probíhá, nás hřeje dobrý pocit, že lidé nejsou lhostejní a přispívají s vědomím, že je to záslužná věc. Je vidět, že tato problematika je už v povědomí, a pro nás je to zpětná vazba, že tato naše dobrovolná činnost má výsledky.

Vladka Šimková

Hasiči z Radvanic

BENKON Benešov

Tak jako každý rok i letos jsme spolupracovali s Ligou proti rakovině a zúčastnili jsme se celostátní sbírky – prodeje známých žlutých kvítků měsíčku lékařského – letos věnované na léčbu zhoubných nádorů prostaty. Sbírkou se aktivně zúčastnily členky našeho klubu a velice nám pomáhali studenti středních škol z Benešova, Vlašimi, Votic i Sedlčan.

Měli jsme trochu obavy ze změny při odevzdávání vaků z ČSOB na Českou poštu, ale setkali jsme se s velikým pochopením u zaměstnankyň pošty jak v Benešově, tak i v Sedlčanech. Tak jak jsme plné vaky postupně sbírali, nosili jsme je celý týden pracovnícím

pokladny na poště a ty byly opravdu velice milé a vstřícné, přestože to pro ně byla práce navíc. Moc jim děkujeme a příští sbírky se nebojíme.

Podařilo se nám letos prodat 5.914 kytiček, které letos pěkně rozsvítila červená stužka. Přejeme si jen, aby nám i do budoucna pěkně zářila a pomáhala tak všem nemocným, pomáhala s předáváním naděje a víry každému, kdo se s touto nemocí setká.

Děkujeme všem, kdo nám se sbírkou pomáhali, všem, kdo přispěli, a těm, kterým peníze získané pomocí žlutých kytiček trochu vylepší jejich zdraví, přejeme jen to nejlepší.

Za všechny Benkoňačky

Helena Volfová

DIANA Brno

Českého dne proti rakovině se zúčastnilo 22 našich členů a studenti z Gymnázia M. Lercha, Střední potravinářské školy a z Gymnázia v Hustopečích. Velmi jim děkujeme, dobrý výsledek je i jejich přičiněním. Kytičky jsme prodávali v Brně a Hustopečích. Setkali jsme se s velmi vstřícným přístupem veřejnosti, což se projevilo i v uspokojivém výsledku celé akce. Brněnský rozhlas vysvětlil posluchačům smysl sbírky a na co se vybrané peníze používají. Jde o preventivní akce, zlepšení života pacientů, rekondiční pobyty, podporu výzkumu, výuky a příspěvků na vybavení komplexních onkologických center.

Podařilo se nám oslovit 4.250 našich občanů. Uvítali jsme i nového generálního partnera sbírky v České poště.

Díky němu bylo možné odevzdat pokladní vaky přímo na poštách v daných městech. Do budoucna je zapotřebí se na poště domluvit, abychom nemuseli čekat ve frontě, což bylo unavující. Jsme rádi, že jsme také přispěli dobré věci.

Eva Najvarová

ARCUS – ŽIVOT SOP České Budějovice

Jako každý rok jsme pečlivě připravovali vše pro úspěšný průběh každoroční akce.

S obavami jsme sledovali ranní oblohu, která měla jednolitou šedou barvu a přišlo a přišlo a my jsme v duchu doufali, že se to umoudří. Také jedenáctá hodina rozhodla. Vysvitlo sluníčko, mraky se rozplynuly a v ulicích to přece více ožilo. Jako loni i letos jsme měli opět dvojice dobrovolníků ze středních škol, které nám zase ochotně pomohly díky vstřícnosti vedení škol, např. Střední zdravotní škola v Husově ulici, Gymnázium Jirsíka v Šrámkově ul., Gymnázium v Jírovcově ul., Integrovaná střední škola služeb v Kněžskodvorské, Biskupské gymnázium, Střední hotelová škola, Střední obchodní škola, Gymnázium olympijských nadějí ve Čtyřech Dvorech, Sportovní základní škola v Grünwaldově ul. a jako každoročně Svaz Českého červeného kříže a pobočka Brloh. Jako samozřejmost to vzaly všechny členky klubu i jediný náš člen Jan Mattas, který byl jedním z nejsnaživějších. Rozdělili jsme 8.500 kytiček a letáčků.

Slezský klub stomiků Ostrava

Bylo nám velkým zadostiučiněním a radostí, když jsme zjistily, že se prodalo 8.050 kytiček. V dnešní době obecné nespokojenosti nás to těší dvojnásob. Naše dlouholetá členka Jitka Kajgrová, která prodává každoročně kytičky v malé vesničce Branišovice, říká:

„Když klepu na dveře, někteří lidé si kytičku ochotně koupí, jiní si chtějí chvilku popovídat, ptají se na moje kamarádky z klubu a na naši činnost. Když mi přijdou přát moji tři synové s kyticemi květin ke Dni matek, samozřejmě odcházejí s naší kytičkou měsíčku lékařského. V sousední vsi na oslavě Dne matek, kam jsem každý rok pozvána, rozdávají po svém vystoupení děti všem maminkám karafiáty. Jak jinak – maminky odcházejí ozdobeny líbivou kytičkou i ode mne. Atmosféru v sále provoní karafiáty a prozáří žlutá barva naděje pro všechny potenciální pacienty s onkologickou diagnózou a všichni mají dobrý pocit snad i v duších, že podpořili dobrou věc.“

Teď už nezbývá než vyčkat konečného výsledku jak našeho, tak celé republiky. Přáli bychom si, aby byl co nejlepší, a určitě se příští rok zase zúčastníme.

Velké poděkování patří všem, kteří se podíleli na přípravě a organizaci rozesílání zásilek, vše bylo bezproblémové. Kytičky byly pěkné, s červenou stužkou, a bylo velmi málo kazových. A hlavně balení v krabicích bylo perfektní. Moc děkujeme!

A nakonec musím upřímně a co nejsrdečněji poděkovat Janě Kolářové z agentury ARCADIA Praha za perfektní vedení celé akce, neskutečnou péči ve formě e-mailů, dopisů a nabídek pomoci v jakémkoliv problému.

Snad jsme jí a všem ostatním organizátorům a nakonec i sami sobě udělali radost a budeme se těšit z dobrého výsledku celé akce. Slyšeli jsme i mnohé pochvaly, že naše akce je nejhezčí a lidé mají celé sbírky barevných stužek doma. To je to, co nás hřeje všechny u srdíček. Všem děkuji za všechny v Českých Budějovicích. Děkujeme i Lize proti rakovině za příspěvek z výměny z akce, který nám pomáhá v našich aktivitách.

Jitka Kajgrová a Edith Šrámková

Slezský klub stomiků Ostrava

Letos se Slezský klub stomiků již podotáté zapojil do prodeje kytiček v rámci Českého dne proti rakovině. Máme zhruba 120 členů, z nichž většina je již starších a nemocných, takže do ulic nás chodí prodávat tak do dvaceti, se zbytkem nám pomáhají studenti ze SZŠ v Ostravě-Vítkovicích a Gymnázia v Matiční ulici v Ostravě. Společnými silami se nám podařilo prodat 6.275 kytiček.

Výborné je, že k této sbírce mají lidé důvěru a květinu si docela ochotně kupují. Určitě tomu napomáhá propagace v tisku a televizi a možná by stálo za to, více informovat širší veřejnost, jak se s vybranými penězi nakládá, protože ne všichni si to vyhledají na internetu.

Bohužel jsme se letos v Havířově setkali s nešvarem, že se přímo před nás postavili prodávající z jiné organizace a začali nám „přetahovat zákazníky“. Nechtěli jsme se před lidmi hádat, prodali jsme nakonec všechno a oni určitě také, ale moc bych se přimlouvala za to, aby příští rok předsedové

neziskových organizací požádali své prodávající členy o zachování lidské slušnosti a vzájemné spolupráce. Jde nám přece o společnou věc, o dobré jméno LPR u veřejnosti, a ne o zisk do klubové pokladny za každou cenu. Také jsme měli letos problémy s některými studentkami SZŠ, které už v 10 hodin dopoledne odevzdávaly brašny a spoustu neprodaných kytiček. Evidentně jim šlo jen o to, „ulít se“ ze školy, a osud kytiček jim byl naprosto lhostejný. Mrzí to o to více, že se jedná o budoucí zdravotní sestry. Potěšitelné ovšem je, že všichni mladí takoví nejsou, naopak studenti Gymnázia v Matiční ulici v Ostravě prodali s úsměvem úplně všechno a hlásí se ochotně k prodeji i v příštím roce.

Pro mě osobně nejvíce dojemné bylo to, že paní Hedvika, která je za náš klub pověřena organizací prodeje kytiček, dochází v současné době na chemoterapii, a přesto se o všechno obětavě postarala, dokonce prodávala i ty kytičky, které se jí vrátily ze SZŠ. Je to živý příklad toho, že je mezi námi pořád dost slušných a charakterních lidí, kteří nemyslí jen na sebe, ale jsou kdykoliv ochotni nezištně pomoci druhým. Moc si jich vážíme, děkujeme a přejeme tolik zdraví, abychom příští rok mohli jít do toho znovu!

Za stomiky ze severní Moravy zdraví všechny členy LPR

Alena Nečasová

MAMMA HELP Praha

Tak jako šeřík zdobí v tuto dobu zahrady a parky, tak rozkvetl a ozdobil ve středu 12. května žlutý kvítek měsíček.

ku lékařského 650 měst a obcí v celé republice. K nabídce a prodeji tohoto symbolu boje proti rakovině jsme se tradičně připojily i my, Mammahelpky. Zážitků a dojmů z celé akce bylo dost a dost. A často to byly příběhy, které umí napsat pouze život. Vstřícnost, ochota a úsměvy, které jsme dostávaly od kupujících oplátkou za žlutý kvítek, byl velice příjemnou a hřejivou odměnou.

Rozhodně to byla ten den nejprodávanější květina, což bylo vidět na klopách, blůžkách, čepicích, kabelkách a batozích kolemjdoucích. Zdobila skoro všechny bez rozdílu věku, pohlaví, ba i národnosti.

Byla to nejen hezká ozdoba, ale i projev ochoty pomoci druhému.

A víte, co je na téhle kytičce nejzajímavější? **Nikdy nezdadne!** Doma už mám docela hezký pugét.

Musíme přiznat, že jsme si to užily, nohy bolely, ale nadité kasičky vynahrádily všechny „útrapy“.

květinářky Zdena, Dana a Jana

ČESKOLIPSKÁ VESNA

První věcí, na které jsme se ve středu shodli, bylo to, že jsme od časného rána vzhlíželi k obloze a vyhlíželi počasí. Přálo nám a během dne se ukázalo i sluníčko, mohly se odložit bundy a zaskvítila žlutá trička, která už na dálku lákala kolemjdoucí.

Jako každý rok nám s prodejem pomáhaly mateřské školy, základní školy a 5 středních škol. Některé přecenily

své síly, objednaly si více kytiček, než mohly prodat. Samozřejmě, že záleží na vyučujících, jak dovedou děti a žáky motivovat. Těm nejúspěšnějším předáme poukázky na knihy, které jsme obdrželi od LPR.

Na členské schůzi při hodnocení sbírky jsme se shodli, že nám dělají špatnou pověst jiné další sbírky, kde se finanční prostředky ukládají do ledvinek, kapes nebo košíčků a skoro denně je vidíme u supermarketů. Také občané několika dvojcím řekli, že starším lidem rádi peníze dají. Mnozí na kytičky doslova čekali, aby měli úpinou sbírku.

Radost nám udělala paní prodavačka v obchodě, která nám poděkovala, že jsme jí přišli kytičku nabídnout. Prý je už rok po léčení a cítí se velmi dobře. Kytičku skoro nikdy neodmítly maminky s dětmi, připínaly je na kočárky nebo dětem na čepičky. Děvčata, která měla domluvenu návštěvu v nemocnici, byla spokojena s personálem i pacienty, kteří je zvali na pokoje, ale páni doktoři ve většině případů utíkali. Ani policie se neukázala v moc dobrém světle. Zato hasiči v Novém Boru měli objednané kytičky už měsíc předem. Před školou v Novém Boru zastavil autobus s výletníky z Německa. Ještě že letáček mohl pomoci při dorozumívání, a tak dvacetikoruny padaly do kasiček a přes hranice naší republiky odjížděly kvítky měsíčku i s fotografiemi našich žluťáčků.

Trochu nám dělalo potíže jednání na poště, ale nakonec jsme to vyřešili

převezením pokladních vaků do Nového Boru. Vaky jsme předali a peníze na pomoc onkologickým nemocným tak budou spočítány. Letošní sbírka je za námi. Už dnes přemýšlíme, jak vše v příštím roce zlepšit. Děkujeme Arcadii za zaslání materiálů a bezproblémový odvoz.

Eva Barkmanová

KLUB STOMIKŮ Brno

Hned ráno jsem sama vyrazila do brněnských ulic a rozhodla se prodávat kytičky. Neměla jsem vůbec úspěch. Nejdříve jsem si dodávala odvalu, pak jsem začala narážet na spěchající lidi, nabroušené na špatné počasí. Vzdala jsem to a šla domů. Měla jsem zorganizované spolupracovníky – studenty Střední zdravotní školy – a ti mně už v 10 hodin volali, že mají prodáno a chtějí mně předat vaky s penězi. Vyšla jsem se tramvají za nimi. Cestou se mně podařilo několik kytiček prodat, další při předávání vaků od děvčat, a když lidé viděli žlutá trička a naše seškupení, sami přicházeli a žádali kytičky. To mně dodalo novou sílu a volala jsem manžela, aby mně pomohl s prodejem, protože jsem měla ještě 120 kvítků, které nám vrátili dva nemocní pomocníci. Manžel přijel a začali jsme nabízet. Zpočátku to šlo pomalu, ale pak se najednou se zájemci o kytičky „roztřhl pytel“ a my jsme nestačili špendlit kvítky na letáčky, přebírat peníze, no prostě, lidé byli úžasní. Poslední kytičky jsme prodali kolem čtvrté odpoledne, ale hlad po nich ještě trval, a tak jsme museli další zájemce zarmoutit.

Co nás překvapilo: kytičky kupovala hlavně mladá děvčata, maminky a starší lidé. Většina lidí střední generace neměla zájem a muži všech věkových kategorií se chovali odmítavě až pohrdavě. Pokud šli lidé spárování, tak bylo těžké je zastavit. Studentky udělaly špatnou zkušenost, když nabízely kvítka v Dětské nemocnici, odkud byly vykázaný, a nás s manželem vykážali z tržnice Vaňkovka, kde jsme chodili po pasáži a nabízeli kytičky kolemjdoucím.

Přesto je třeba zdůraznit, že květinový den má už svoji tradici a lidé rádi přispívají na kvítka žlutého měsíčku lékařského!

Jana Strnadová

AMA Most

Jako nové zaměstnankyně společnosti AMA-SOP jsme poprvé zažily Květinový den. Nicméně se nám organizace báječně povedla. Oslovily jsme střední školy na Mostecku a účast nám přislíbily SOŠ InterDACT, Střední škola gastronomie a služeb a Střední zdravotní škola. O úspěch celého dne se zasloužily i naše členky, které prodaly většinou všechny kytičky.

Aby byla veřejnost informována, oslovily jsme mostecké deníky, do rádií jsme poslaly zvukové šoty, do oblastní TV zvukový i obrazový šot, rozvěsily jsme na různá frekventovaná místa letáky, na úřady a instituce, které nám tuto aktivitu povolily. Zasláné šoty se vysílaly i v městské hromadné dopravě.

Všem spolupracujícím mediím i školám bychom chtěly touto cestou poděkovat za nezištnou spolupráci. Děkujeme i městské policii za odvoz vybraných peněz na poštu.

Den se opravdu vydařil. Většina kytiček se prodala, což považujeme za úspěch prodávajících i za důkaz humanity našich spoluobčanů, kteří měli pochopení a kytičky si kupovali s chutí. My osobně jsme odpoledne prošly s vrácenými kytičkami celou polikliniku i nemocnici a setkaly jsme se všude s přátelským přijetím i ochotou zakoupit si nabízenou kytičku. Náš dík patří i našim členkám a studentům, kteří prodávali kytičky až do večerních hodin, takže se nám podařilo většinu prodat.

Přálo nám i počasí, a tak se už dnes těšíme, že za rok vše proběhne ve stejném nadšení.

Z celkového počtu 5.500 kytiček se prodalo 4.711 a vybrali jsme 96.421 Kč.

Stanislava Kvaková, Jana Dindová

ONKO NADĚJE Karviná

Je úterý 11. května. Poslední upřesnění organizačních pokynů a předání květinek k prodeji. Všechny členky a členové sdružení si na pravidelném měsíčním setkání rozebrali část květin a jako bonus dostávají k dispozici prodeje voňavou konvalinku ze zahrádky koordinátorky dne – Vlasty. Nálada je vynikající a my si jen přejeme, aby i u nás v Karviné a okolí zítra, 12. května, bylo krásné počasí.

Opak je však pravdou. Brzy ráno, o půl páté, mě budí bouchání kapek na parapet okna a přes veškeré moje snahy mi brání usnout. Beru do ruky tužku, blok a odháním černé myšlenky psaním. Ty tam nahoře, přej nám alespoň dnes, vždyť déšť zažene z ulic lidičky i naše dobrovolníky.

Nezdáváme se: „Nejsme z cukru, ze soli, jen ty v dešti povolíš. Nesložíme ruce v klín, vlastním úsměvem zaženeme splín.“

ONKO NADĚJE Karviná

Slůvko naděje máme v názvu našeho sdružení, a tak s touto nadějí odjíždím v 6:15 hod. na své stanoviště v Karvinské hornické nemocnici. Zjišťuji, že kapky slábnou. Věřím, že díky propagaci dnešního dne v TV portálu Polar, Karvinskému deníku, týdeníku Sedmičce, plakátům ve městě i dalším osobním propagacím prodeje budou lidičky, navzdory počasí i krizi, milými a aktivními spolupracovníky.

Nejdříve s kolegyní Andělkou prodáváme, potom jedeme na stanoviště studentů, fotíme a ještě v provozu radíme, jak psychologicky působit na potenciální zájemce. Začíná zase pršet – přímo lijí. Naštěstí jen asi půl hodiny.

Ve 13:00 rozbálíme své nádobičko v aule Slezské univerzity a postupně přebíráme vaky s penězi a také bohužel nějaké neprodané kytičky. Rádi si vyslechneme různé příhody a zkušenosti z rozhovorů při prodeji. Přidáme vlastní. Jsou úsměvné, smutné, někdy negativní. Vždyť tak je pestrý i sám život. Rada od nás „moudrých“ zní: „Smutné zapomenout a veselé si ponechat v srdíčku.“ Jsme rádi, že máme možnost prostřednictvím sbírky formovat charaktery mladých lidí. Účastí v této sbírce získává jeden ze studentů letní brigádu. Pro studenty je pomoc s konáním sbírky užitečnou životní zkušeností. S některými z nich se dále potkáme na preventivních přednáškách ve školách a tam nám zase oni vracejí energii k další práci.

Ve 14:00 nastupují službu členky klubu: Anička, Danuška, Helenka a Věrka a postupně s neprodanými květinami vyrážejí do ulic na odpolední prodej. S posledními vrácenými květinami oslovujeme skupinu studentek Univerzity třetího věku přímo na Slezské univerzitě.

Je 17:00 – unavené, ale spokojené se rozcházíme s přáním odpočinku pro

tento den. Ještě ohlásíme naši předsedkyni Blažence, že za město Karviná je splněno na 100 %.

Je ráno 13. května, 7:30. Postupně celé dopoledne svážíme vaky i pár neprodaných kytiček z okolních měst a obcí. Právě v těchto vzdálenějších místech se zatím nedaří organizačně zajistit odpolední prodej vrácených kytiček.

V klubovně začínáme vypisovat složenky, kontrolujeme vyplněné plné moci a s částí vaků směřujeme na Českou poštu v Karviné-Fryštátě. Česká pošta – pro nás nová zkušenost. Trochu obavy, jaká bude spolupráce. První jednání s velmi příjemnými lidmi dává naději, že bude dobrá. Úsměvy, vlídné přijetí, rychlost zpracování vaků a jejich předání zpět nás přesvědčují o správném výběru nového generálního partnera. Děkujeme těm, kteří Českou poštu oslovili.

Je pátek 14. května, 8:30. Celé dopoledne ještě připravujeme poslední vaky k předání na poštu a pomaloučku opadáva napětí minulého týdne. Nedočkavě očekáváme zprávu z pošty o úspěšnosti sbírky. Ještě rozešleme zprávy spolupracujícím médiím o výsledku sbírky. Můžeme si na chvíli vydechnout. Ale jen na chvíli. Připravujeme děkovné dopisy na vedení škol a institucí. Na úplný závěr připravíme, zabalíme a vrátíme agentuře prázdné vaky, plné moci a ústřížky složenek. Ještě poslední bilancování a potom padá velký balvan z našich srdíček a zůstává uspokojení. Opět jsme to zvládli. Nebojte se, nebudeme zahálet. Hned

ALEN Praha

20. května se zúčastníme **Veletrhu sociálních věcí v Karviné**. Čeká nás ještě další náročná akce.

27. května to bude „Májový pětiboj“ v Lázních Darkov. Sedm onkologických sdružení z Moravskoslezského kraje se sejde v Karviné. Navštívíme zámek ve Fryštátě a zúčastníme se soutěžního odpoledne u Společenského domu lázní. Na vzájemné měření sil chceme být dobře připravené.

Vlasta Šebestová

ALEN Praha

Jako každý rok i letos organizátoři Květinového dne objednali hezké počasí. V Praze svítilo sluníčko i žlutá trička prodejců kvítků měsíčku lékařského.

Je pozoruhodné, že v této nejisté době jsou lidé ochotni si květinu koupit. A stále platí, že mnoho lidí si ji v tento

den nedovede odepřít. To už poznáte na očích, jak k nám lidé přicházejí, navazují s námi oční kontakt a už hledají v peněžence potřebný obnos.

My jsme si také přivstaly. Byly jsme čtyři – Bedřiška, Alena, Bohunka a já. Na Smíchovském nádraží jsme už byly v šest hodin ráno. Bedřiška byla s námi prvně a měla trochu obavy. Zpočátku to vypadalo dost špatně – v tu dobu jezdí metrem lidé zaměstnaní v továrnách, na stavbách a ti o kytičky neměli zájem. Po půlhodině však bylo všechno jinak.

Začali kolem nás proudit studenti, úředníci a chvílemi to byl takový nával, že jsme se měly co otáčet. Moc se osvědčil nápad Hanky K. – ještě doma si kytičky napíchat na letáčky. 600 kytiček bylo do půl deváté pryč.

Na Dejvickém náměstí jsme potkali paní ve staromódním klobouku, který měla dokola ozdobený kytičkami z minulých Květinových dnů. Každá kytička měla jinou barevnou stužku, nechyběla ani ta letošní.

Starší pán přijel z hájovny z Kytína pro kytičky až do Prahy, a když slyšel, že máme poslední, ještě si ji koupil, i když už na batůžku měl připevněny tři.

Kytičku si od nás koupil také herec Pavel Nový, šel o berlích a nechal pozdravovat pana profesora Dienstbiera.

Věra Formánková, Hana Kudelová

ARCUS Ústí nad Labem

Ve středu 12. května jsme vyšly do ulic v Ústí nad Labem a některé členky i do ulic v Teplicích. Počasí, ač v předchozích dnech deštivé, nám v tento den přálo a sluníčko na cestu hrálo. Členkám našeho ARCUSu pomáhali

ARCUS Ústí nad Labem

dobrovolníci z řad studentek a studentů Střední zdravotnické školy a Střední školy obchodu a služeb, aby jako každý rok nabídli kytičku měsíčku lékařského v rámci sbírky pořádané již 14. rokem Ligou proti rakovině Praha. Letošní studenti byli velice milí, vstřícní a ochotní pomoci dobré věci. V prodeji kytiček byli velice úspěšní a za to jim patří náš veliký DÍK. Jedna ze studentek našla na ulici ztracenou vložku-plnou moc a přinesla ji do naší informační kanceláře. Zjistili jsme, že plná moc nepatří ani našim členkám, ani studentům a po téměř detektivním pátrání se nám podařilo kontaktovat organizaci, které plná moc patřila. Byli moc rádi, že jsme jim dokument vrátili. I naše členky se každoročně zapojují do prodeje.

Studentům i našim členkám se dohromady podařilo prodat 5.500 ks kytiček. Všichni máme hezký pocit, že jsme přispěli na dobrou věc a v neposlední řadě pomohli i našemu občanskému sdružení Ústecký ARCUS.

Součástí naší sbírky byla i osvěta a propagace prevence.

Eva Živňůstková

ZRNKO ŠTĚSTÍ ŠTĚTÍ

Květinový den u nás tentokrát proběhl za přispění žákyň Soukromé střední podnikatelské školy v Mělníce. I když počasí bylo od začátku týdne proměnlivé, tak nakonec ve středu 12. května se na nás usmálo sluníčko a každý, kdo se zúčastnil prodeje symbolu květinového dne žlutého měsíčku lékařského, přispěl na dobrou věc.

Poděkování patří všem, kdo nejen na ulicích zajišťovali prodej, ale i těm, kteří už od počátku roku zajišťují celou akci. Určený den pak už je jenom vyvrcholením. Zároveň patří velké poděko-

vání každému, kdo si kytičku zakoupil a tím přispěl na podporu všech akcí, které tak mohou být realizovány. Ať jde o prevenci, péči o pacienty či podporu výzkumu a onkologických center.

Petr Grobauer

LPR Hradec Králové

V letošní roce jsme se báli, aby nepřešlo a studenti květinový den nevzdali. Přivítali jsme novinku, že kasičky jsme mohli odevzdávat na poště. Ukázalo se, že je to lepší. I když jsme asi dvakrát zmokli, můžeme říct, že to byl požehnaný den. Lidé byli vstřícní a ochotni získat kytičku. Řada z nich nám říkala, že už mají doma všechny kytičky od zavedení Květinového dne.

Hradecký Mamma Help nám propůjčil své prostory ve středu města, a tak jsme mohli vše pohodlně kompletovat. Přišlo mnoho pomocníků, kteří vozili batůžky na hlavní poštu na kole, autobusem nebo i v tašce na kolečkách. Letošní Český den proti rakovině považujeme opět za velmi úspěšný. Všem děkujeme, organizátorům i těm, kteří si zakoupili žluté kytičky.

Olga Čížková

Pízeňší studenti

Studenti Střední průmyslové školy dopravní v Plzni se již několik let pravidelně účastní různých důležitých charitativních akcí, a to nejen Květinového dne, ale i akcí Světlušky nebo Bílé pastelky. Ve středu 12. května studenti třídy SP3 prodali na naší škole 500 žlutých kytiček a vybrali částku 10.588 Kč. Zasí-

Plzeňší studenti

láme fotografie a přejeme Vám hodně úspěchů ve vaší další práci.

Jiřina Dušková

Le Chéque Déjeuner s.r.o.

Po více než patnáctiletém působení na českém trhu je název společnosti Chéque Déjeuner synonymem pro zaměstnanecké benefity a legální snižování nákladů. Všechny produkty nyní tvoří ucelený motivační program pro všechny typy společností.

Společnost se i v letošním roce také zapojila do propagace Českého dne proti rakovině. Upřímně děkujeme.

zleva doprava: Ing. Petr Pacas – obchodní ředitel, Pavla Bártová, marketing, Stéphane Nicoletti – jednatel společnosti Petra Neumanová, DiS., marketing Jiří Kráčmar – generální ředitel

Český den proti rakovině z pohledu organizátorů

K letošní sbírce jsme všichni vzhlíželi s napjatým očekáváním a velkou nejistotou. Přestože jsme ze strany organizátorů pro její úspěch udělali, co bylo v našich silách, zprávy o přetrvávající ekonomické krizi a rostoucí nezaměstnanosti spolu s poklesem objednávek dobrovolníků v průměru o 15 % v nás vzbuzovaly značné obavy o výsledek. Když jsme si k tomu přidali deštivé počasí, které provází celé letošní jaro, nebylo nám vskutku příliš do smíchu...

Objednat kdesi nahoře počasí bez deště jsme se sice také pokusili, ale ve vyslyšení našich proseb jsme mohli jen tiše doufat, a tak jsme věnovali veškeré naše úsilí získávání nových dobrovolníků, abychom pokryli výpadky v objednávkách tradičních spolupracovníků. Oslovovali jsme nové školy, prosili o pomoc v řadách hasičů po celé ČR, nové spolupracovníky jsme hledali mezi členy ČČK, ČSŽ, Pionýra i Junáka, lobbujeme v celé řadě firem i mezi svými přáteli a známými. Zvýšili jsme úsilí také v oblasti propagace sbírky, využili jsme ve větším rozsahu prostředky MHD, regionální média a pokusili jsme se pro získání dobrovolníků využít i tolik populární Facebook. Nebylo to snadné, ale mezi dobrovolníky bylo nakonec rozesláno na 800.000 kytiček a letáků a téměř 5.200 pokladních vaků. Byli jsme připraveni...

★

A štěstí se na nás nakonec také usmálo. Jako zázrakem nastal ve středu

12. května, uprostřed deštivého týdne těsně před začátkem nové vlny ničivých povodní, které postihly především Moravu, poměrně příjemný den. Na většině míst naší republiky nepršelo vůbec, jinde jen dopoledne, a tak mohla většina dobrovolníků ve žlutých tričkách bez potíží vyrazit do ulic a lidem svoje kytičky a letáky nabídnout. Jako správná se také opět ukázala dlouhodobá strategie Ligy udržet cenu kytičky stále na dvacetikoruně. Odmítavých reakcí ze strany veřejnosti bylo ve srovnání s jinými sbírkami určitě mnohem méně, i když podle zpráv od Vás lidé zvláště na vesnicích opravdu mají hlouběji do kapsy než dříve a těch, co jsou ochotni za kytičku přispět částkou vyšší než 20 Kč, je rok od roku méně...

Další velkou neznámou bylo v letošním roce zpracování vybraných peněz po sbírce. Nový generální partner, Česká pošta, nám sice při přípravách sbírky vyšel maximálně vstřícně, pro zpra-

cování pokladních vaků bylo vybráno přes 500 pošt a jejich pracovníci byli o akci detailně instruováni, avšak jaké problémy způsobí (či nezpůsobí) pracovníkům pošt našich

5.200 pokladních vaků, jsme mohli opravdu jen velmi těžko předvídat.

Jsme moc rádi, že skutečnost nakonec předčila naše očekávání a potíží, které jsme byli nuceni při odevzdávání vaků na pošty řešit, bylo výrazně méně než v minulých letech. Ocenili jsme především pružnost a vstřícnost většiny zaměstnanců pošt a jsme přesvědčeni, že partnerství České pošty je pro sbírku velmi pozitivní změnou. Děkujeme a budeme doufat v pokračování spolupráce i v dalších letech!

Podle prvních vybalených zpětných zásilek víme, že většině z Vás se letos přes veškerou snahu všechny kytičky prodat nepodařilo a pro příští rok jich pracovníci mělnické chráněné dílny budou muset upravit více než v loňském roce.

Co nás však nesmírně těší, je průběžný stav sbírkového účtu – k pátku 28. května zde bylo shromážděno skvělých více než 14.250.000 Kč!

Jsme rádi, že naše společné úsilí přineslo své ovoce a že výsledky letošní sbírky i přes všechny nepříznivé okolnosti určitě nezaostanou příliš za těmi loňskými.

Upřímně děkujeme Vám všem, kteří jste se na tomto úspěchu podíleli, a těšíme se na další spolupráci s Vámi!

Za organizátory sbírky
Jana Kolářová, Arcadia Praha

P.S.: Kolektivním členským organizacím připomínáme, že termín pro odevzdání žádostí o příspěvek z peněz vybraných

při sbírce byl 18. 6. 2010 a že příspěvky budou uhrazeny pouze na základě kompletně vyplněných a včas odevzdaných žádostí! Žádosti zasílejte na adresu Arcadia Praha, U Nikolajky 5, 150 00 Praha 5 (nejlépe přímo ve zpětné zásilce s materiálem ze sbír-

ky) a nezapomeňte přidat kopie obou stran Vašich dodacích listů – vratných protokolů! Děkujeme.

*

Celkový výsledek letošní sbírky dosud při uzávěrcе toho čísla neznáme. Na kontě Českého dne proti rakovině

bylo ke dni (doplníme v korektuře..... KČ.)

Všem, kterým se nepodařilo získat kytičku a rádi by přispěli na akci Českého dne proti rakovině, připomínáme, že mají po celý rok možnost přispět prostřednictvím DMS Květ 87777.

PUTOVNÍ VÝSTAVA „KAŽDÝ SVÉHO ZDRAVÍ STRŮJCEM“

I v letošním roce se během září a října uskuteční už 3. ročník putovní výstavy, a to v termínu **od 7. září do 7. října 2010.**

Přinášíme vám rozpis konkrétních měst, v nichž se výstava uskuteční, abyste měli možnost si v daném regionu naplánovat návštěvu výstavy i připravit vše tak, aby výstava splnila svůj cíl a propagovala i činnost našich sdružení v daných městech.

Opava 7.–8. září
Šumperk 9.–10. září
Pardubice 13.–14. září
Tábor 15.–16. září
Brno 20.–21. září
Praha 22.–23. září
 + pokračování samotné expozice
 ke 20 letům LPR (**24. 9.–2. 10.**)
Vsetín 4.–5. října
Zlín 6.–7. října

Redakce

KNIŽNÍ VELETRH V PRAZE

V dnech 13.–16. května probíhal na Výstavišti v Praze-Holešovicích Knižní veletrh, kde měla Liga proti rakovině i svůj stánek s kytičkou měsíčku lékařského. Během tří dnů se tu vystřídalo několik našich členů. Nutno říci, že jsme měli sice malé místo, ale velmi výhodné, přímo u vchodu do hlavního pavilonu, takže jsme mohli lidi oslovit ještě dříve, než se vnořili do labyrintu knih.

Díky naší agentuře ARCADIA, která vše připravila a dodala i hostesky ve žlutých tričkách s logem Ligy, se podařilo oslovit mnoho lidí a vzbudit v nich zájem o žlutou kytičku, která je dnes známá už po celé naší zemi. Během tří dnů žlutá kytička s krásnou červenou stužkou ozdobila na 1.200 návštěvníků veletrhu. Všem upřímně děkujeme.

MUDr. Jarmila Pradáčová

KYTIČKY PRO CELEBRITY

Ještě mám letos jeden silný zážitek... Domluvili jsme se s ředitelkou pražského knižního veletrhu Dr. Danou Kalinovou, snad smím říct kamarádkou a přítelkyní Ligy, na účasti skromným improvizovaným stánkem, kde bychom nabízeli ligovou vzdělávací a preventivní literaturu. Paní Dana nám laskavě vyšla vstříc a dovolila (nemusím podot-

týkat, že bezplatně), abychom se za-
bydli v nenápadném, zato klíčovém
místě: v těsné blízkosti vstupu do hlavní
haly českých nakladatelů. Knižní vele-
trh časově bezprostředně navazoval
na Český den proti rakovině, takže na-
še přítomnost měla logiku i aktuálnost.
Během tří dnů se na stánku opět vystří-
dala řada dobrovolnic z Výboru Ligy
včetně předsedkyně MUDr. Michaely
Fridrichové a ředitelky Ivy Kurcové, roz-
dali jsme stovky titulů, do klop zapicho-
vali kvítky – pro jeden z prvních si přišla
sama paní ředitelka Kalinová.

A pak přišel ten správný nápad...
U mnoha stánků se permanentně ko-
naly autogramiády, prezentace, bese-
dy se spisovateli a umělci. Nezkusíme
je oslovit?

Koupili jsme krásný památník a roze-
běhli jsme se za celebrity. Úspěch

byl až na výjimky jednoznačný, pamá-
tník s pozdravy Lize je nyní skoro do po-
loviny plný – zbylé volné listy zaplníme
při jiné podobné příležitosti.

Akce Knižní veletrh byla novou zkuše-
ností, jistě dobrou propagací Ligy v ro-
ce jejího dvacetiletého jubilea a do-
konce i přínosem do sbírky: prodejem
kvítků jsme získali 26.911 Kč.

A co nám dělá největší radost? Že za-
koupením měsíčku lékařského a zápi-
sem do naší nové památní knížky
podpořili úsilí Ligy proti rakovině Praha
jmenovitě a mj. tyto umělci:

Předsedkyně Klubu za starou Prahu
Kateřina Bečková, spisovatel a psychi-
atr Jan Cimický, skladatel Petr Hapka,
překladatelka a spisovatelka Markéta
Hejkalová, textař a podnikatel Michal
Horáček, psycholog Slavomír Hubálek,

spisovatel a patolog František Koukolík,
spisovatelka Eda Kriseová, fejetonista
a novinář Rudolf Křesťan, spisovatel
Benjamin Kuras, moderátorka Kamila
Moučková, kreslíř Jiří Slíva, amerikanis-
ta a cestovatel Miloslav Stingl, novinář
a senátor Jaromír Štětina, scenáris-
ta a herec Zdeněk Svěrák, odborník
v otázkách společenské etikety Ladi-
slav Špaček, autorka historických ro-
mánů Ludmila Vaňková, spisovatel
a botanik Václav Větvíčka, básník Jan
Vodňanský, kreslíř Jiří Votruba, spiso-
vatel Michal Viewegh, básník Jiří Žáček,
jakož i řada dalších.

Všem těmto významným osobnostem
budiž dík za podporu Lize! Přece jen
však a hlavně – díky za jejich dílo!
Ostatně i nám se letos docela vy-
dařilo...

Petr Hora-Hořejš

PRAGOMEDICA

Ve dnech 20.–22. dubna uspořádá-
ly INCHEBA a EXPO PRAHA na Vý-
stavišti v Praze-Holešovicích dva vele-
trhy zabývající se zdravotnickou tematikou.
Mezinárodní zdravotnický veletrh
PRAGOMEDICA, který se letos konal
už po 32. a patří k veletrhům s nejdel-
ší tradicí ve svém oboru, a 14. ročník
specializované výstavy pro zdravotně
postižené NON-HANDICAP.

Spojení těchto dvou akcí poskytuje pro-
stor pro prezentaci novinek ve zdravot-
nické technice nejen lékařům a pro-
fesionálům všech zdravotnických oborů,
ale jsou zajímavou přehlídkou i pro
terapeuty, pedagogy, žáky zdravotnic-
kých škol a pro všechny pracovníky,
kteří pracují s nemocnými nebo posti-
ženými lidmi.

Špičková lékařská technika je stále
v centru zájmu odborníků i laické veřej-
nosti. Vzhledem k tomu že zdravotnictví
v současné době jde velmi rychlým
krokem kupředu, mají nejnovější trendy
a informace obrovský význam.

Do Prahy se proto pravidelně sjíždě-
jí odborníci z celé České republiky.
V tomto roce se na veletrhu představilo
150 firem ze 16 států. Záštitu nad leto-
šním 32. ročníkem převzala ministryně
zdravotnictví ČR paní Dana Jurásková.
V průběhu veletrhu proběhly také val-
né hromady Asociace nemocnic ČR
a Asociace českých a moravských ne-
mocnic, které se zabývaly aktuálními
problémy našeho zdravotnictví.

Na výstavě NON-HANDICAP byly nejno-
vější přístroje a pomůcky, které usnad-
ňují život lidem s různými druhy handi-

capů. Během veletrhu se uskutečnily
přednášky, semináře a nechybělo ani
sociálně právní poradenství.

Liga proti rakovině měla v pravém kříd-
le Sjezdového paláce svůj tradiční stá-
nek, kde byly k dispozici veškeré naše
publikace, Zpravodaj, Výroční zprávy

a nová publikace věnovaná letošnímu 20. výročí vzniku Ligy proti rakovině Praha. Během tří dnů si návštěvníci – odborníci i laici – odnesli na osm a půl tisíce nejrůznějších našich tiskovin.

Informaci o titulech našich publikací najdete na www.lpr.cz. Veškeré publikace jsou zdarma. Jejich vydávání je zajištěno z výnosu prodeje žlutých kvítků měsíčku lékař-

ského během Českého dne proti rakovině. Objednat si je můžete prostřednictvím e-mailu: birkova@lpr.cz nebo telefonicky na č. 224 919 732, 224 920 935.

EVROPSKÝ DEN MELANOMU

přijít včas = mít šanci na vyléčení. U nás každoročně onemocní 1.500–1.700 osob a číslo stále stoupá. Jde zejména o skupinu mužů nad 50 let a u žen ve věku 10–29 roků, které usilují o snědou atraktivní kůži.

Pravidelné samovyšetřování kůže přispívá ke včasnému rozpoznání rizikového pigmentového útvaru. Lékaři doporučují systematické vyšetření celého těla 3x v roce. V případě změny znaménka je lepší navštívit lékaře třeba několikrát zbytečně než jednou přijít pozdě.

Liga proti rakovině proto zařadila do programu Českého dne proti rakovině stejnou službu i ve žlutém stanu na Václavském náměstí. Primářka dermatovenerologické kliniky FN Bulovka

10. květen je už tradičně dnem, kdy mají naši občané možnost nechat si bezplatně na dermatologických klinikách vyšetřit mateřská znaménka, a tak preventivně pečovat o svoji kůži.

Dermatologická klinika Fakultní nemocnice Královské Vinohrady se už po několik let v předvečer tohoto dne ze svého pracoviště přesouvá na Václavské náměstí, kde bezplatně vyšetřuje každého, kdo přijde na preventivní prohlídku. I letos během dvou dnů – 3. a 4. května – prošly tímto stanem stovky Pražanů. Fronta lidí se táhla od poloviny náměstí až k soše sv. Václava a lidem nevalil ani chvilkový déšť či později ostré slunko. Vydřeli čekat 3 hodiny, až na ně přijde řada. Na otázku, proč nenavštíví přímo kliniku, mně jedna z účastnic řekla: „*Já chodím k naší paní doktorce, ale tady jsou specialisté, odborníci, a tak raději jdu sem...*“

Vinohradští dermatologové vyšetřili během dvou dnů 1.702 návštěvníků, což bylo o 120 osob více než v loňském roce. Lékaři odhalili 109 zhoubných kožních nádorů. Jednalo se o 17 melanomů – jde o nejagresivnější formu kožních nádorů – u 16 osob, jedna pacientka měla jako raritu 2 pokročilé pri-

mární melanomy na různých místech těla. Dále bylo zjištěno 17 spinaliomů a 75 bazaliomů. Velký zájem byl i o vyšetření dětí a mladistvých, kteří tvořili více než 10% zájemců o preventivní prohlídku. Všichni pacienti s podezřelým nálezem budou dále sledováni na dermatologické klinice FN na Vinohradech.

Maligní melanom je zhoubné kožní onemocnění a i v jeho případě platí:

a její kolegové tam po celý květinový den byli k dispozici všem zájemcům. A nebylo jich málo, ale o tom se dočtete v reportáži z Českého dne.

Navíc je pro podzimní putovní výstavu **Každý svého zdraví strůjcem** připravena ve všech osmi městech, v nichž výstava proběhne, možnost odborného vyšetření kožních a mateřských znamének v tradičním žlutém stanu.

(kř)

DEN ZDRAVÍ V PRAZE 9

Poliklinika Prosek a.s. uspořádala u příležitosti 25. výročí svého otevření „Den zdraví“ pro občany Prahy 9. V parčíku před klinikou byly postaveny stany, v nichž bylo celkem 11 stanovišť. Ordinovali tu internisté, kteří měřili tlak a poskytovali odborné informace. Diabetologové měřili všem zájemcům glykemii – hladinu cukru, v dalším stanu byla poradna pro občany s nadváhou, nechyběli ani dermatologové, kteří posuzovali mateřská znaménka. Byla tu poradna proti kouření, k drogové problematice a dentální hygieně. Další stan patřil Českému červenému kříži, kde bylo možné si vyzkoušet zásady první pomoci, své stanoviště tu měla i lékárna a rehabilitace.

Také Liga proti rakovině tu měla svůj stan, kde bylo možné vyzkoušet si samovyšetřování prsu na fantomu, promluvit s odborníky i odnést si domů publikace o prevenci, výživě, zdravém životním stylu či o tom, jak žít po onkologickém onemocnění. O naše publikace i o vyzkoušení si vyšetření na fantomu, který pro tuto akci zapůjčil Klub ŽAP, byl opravdu velký zájem.

Den zdraví navštívilo přes 600 občanů, veliký zájem byl o diabetologii. Zde bylo odebráno 560 vzorků krve a z toho bylo zachyceno 10 lidí s vyšší naměřenou hladinou cukru. Návštěvníci i zdravotníci hodnotili průběh dne velmi kladně.

(red)

31. KVĚTEN – DEN BEZ TABÁKU

Každoročně právě v tento den pořádá Státní zdravotní ústav výstup na nejvyšší českou horu Sněžku. Letošní volby v závěru května ovlivnily celou akci. Část zájemců se vypravila a zdolala vrchol Sněžky už v sobotu. V ten den jim přálo počasí. V neděli 55 účastníků – mezi nimi i zástupkyně Ligy MUDr. Pradáčová – stoupalo na vrchol 1.602 metrů

za deště, mlhy a větru. Cestou vzpomínali na minulá léta, kdy je provázelo slunko a azurově modré nebe. Ale všichni došli. Po občerstvení na vrcholu a přátelském vzájemném stisku rukou se odebrali opět pěšky přes Růžovou horu dolů do Pece. Všichni se loučili s nadějí, že příště je pozdraví slunko a hřejivé počasí.

(JP)

CO JE PODSTATOU BIOLOGICKÉ LÉČBY?

**Záznam rozhovoru profesora
MUDr. Rostislava Vyzuly,
CSc., v Českém rozhlase.**

Co je podstatou biologické léčby? Je to tak, že pacient k Vám přijde, Vy mu diagnostikujete onkologický nádor, odeberete vzorek tohoto nádoru, pak v laboratoři učiníte rozbor a nemocnému vyrobíte lék přímo na míru?

Tak úplně to není, i když jeden typ biologické léčby se v Brně tímto způsobem připravuje. Ale nicméně pod pojmem biologická léčba se rozumí taková specifická léčba, která působí přímo proti určitým receptorům a těm proteinům, které jsou jenom na povrchu nádorové buňky. Anebo jich je na nádorové buňce velké množství a dají se ovlivnit. Biologická proto, že tyto látky jsou monoklonální protilátky a jsou vyrobeny postupem na principu biologického procesu. Mezi biologickou léčbu je dnes, i když ne právem, řazena cílená léčba, která je také specifická vůči určitým receptorům, ale ta není vyrobena biologickým procesem.

Lidé se domnívají, že biologická léčba nebude mít tolik vedlejších účinků, že pacient nebude přicházet o vlasy, nebude zvracet. Je to tedy šetrná léčba?

Do jisté míry ano, je mnohem šetrnější, než jsme si představovali na samém začátku, že taková ta léčba bude, když bude zaměřena jen proti nádorovým buňkám, že v podstatě by byl pacient celkově bez potíží. Nicméně ono to není tak úplně jednoduché, protože v případě monoklonálních látek jsou to proteiny, které jsou organizmu vlastně cizí, a vytvářejí se určité reakce, které jsou ovšem velmi dobře snesitelné. V případě monoklonálních protilátek je to kosmeticky nepříjemné, protože se vytvářejí na obličeji, hrudníku a na zádech vyrážky, připomínající akné. Někdy to může být i dost obtěžující, ale máme dnes prostředky, jak tyto vedlejší účinky mírnit. Některé jiné preparáty,

zvlášť v oblasti cílené léčby, mohou mít nepříznivé účinky jako únavu, průjmy, ale většinou jsou to reakce velice mírné a proti těm nespecifickým standardním cytostatikům jsou tyto příznaky lehce zvládnutelné.

Je biologická léčba vhodná pro všechny typy rakovinných nádorů?

To je velmi častá otázka. Dnes, jakmile se objeví nová biologická léčba, nová monoklonální protilátka nebo nový inhibitor nějakého receptoru či enzymu, tak okamžitě se na nás hrne celá řada dotazů – zda by mohl být daný pacient léčen i touto léčbou.

Problém je v tom, že vzhledem k tomu, že látka působí vlastně proti specifickým receptorům, tak se většinou vyskytuje ve větší či menší míře na tom či onom nádorovém onemocnění. Například látka, kterou léčíme nebo tlumíme růstový receptor na nádorových buňkách rakoviny prsu, se v současné době dá použít převážně jenom pro toto nádorové onemocnění prsu – i když se dnes objevuje a hovoří se o tom, že tato látka bude účinná i u rakoviny žaludku. My zpočátku víme většinou jednu diagnózu, ale u některých diagnóz se pak objeví, že je ta látka účinná – jako třeba u toho žaludku – ale většinou je to tak, že určitá látka je specifická jen pro určité onemocnění.

Co je rozhodující pro biologickou léčbu?

Dnes jsou běžně dány v podstatě přesné indikace, což probíhá od klinických studií až po schvalování celoevropské takzvané registrace. Potom pochopitelně na území našeho státu projde celý tento systém znovu v rámci Státního ústavu pro kontrolu léčiv tzv. SÚKLu a je přesně dána indikace, že tato látka se může použít v první linii třeba metastatického onemocnění ledvin. Pochopitelně je to obecné ustanovení, a ne všichni pacienti mohou tuto látku dostat právě v té první linii – to znamená jako první nabídku při léčení metastatického onemocnění, protože se musí zvažovat také řada dalších faktorů. Nejdůležitějším je ten, v jakém je pacient fyzickém stavu. Potom je pochopitelně důležité s pacientem probrat všechna pro a proti, vysvětlit mu, jaká je efektivita, co všechno léčba obnáší a on s tím musí souhlasit. Jsou pacienti, kteří s tím nemusí souhlasit – i když s touto situací se setkáváme velmi výjimečně. Většinou se stává spíše to, že pacient v průběhu biologické léčby, kdy má určité už zmiňované kožní projevy, snáší tyto projevy psychicky velmi špatně. A pak tu léčbu po několika týdnech nebo měsících odmítne. Je pochopitelné, že některé látky mají také kontraindikace. Například se nemohou podávat těsně po operaci, protože by mohly

způsobit buď krvácení, anebo poruchy koagulace. Takže jsou přesně stanoveny kontraindikace a indikace a to se musí probrat i s pacientem. Je nutno ho vyšetřit a zjistit, zda je pacient vhodný či nevhodný pro danou léčbu.

Jak jsou tyto látky aplikovány?

Biologická léčba – to jsou většinou monoklonální protilátky a ty jsou podávány formou infuzí, které kapou různě dlouho. Na začátku většinou hodinu a půl nebo dvě hodiny a potom, když si pacient už zvykne, tak při druhé dávce, která už bývá většinou také nižší, může infuze trvat třeba jen půl hodiny. Bohužel každopádně je tento způsob léčby vázán jednoznačně na zdravotnické zařízení.

Jsou ale i jiné látky, které se mezi ty biologické neprávem řadí jako cílená léčba. Tato léčba je rovněž specificky cílena vůči nádorovým receptorům. Jde většinou o tablety, které se užívají doma. Jde o tablety které se užívají při karcinomu ledvin, ale jsou i jiné pro karcinomu prsu a další onemocnění.

Hovořil jste, že zvažujete první linii, zda použít biologickou léčbu. Existuje i druhá linie, pokud člověk absolvuje chemoterapii a ozařování. Je možné i potom použít biologickou léčbu?

Určitě. Ono to vypadá tak: Když se nová látka dostane na trh nebo k dispozici

ci lékařům, tak se většinou dostává až v těch vyšších stadiích a vyšších liniích onemocnění. Uvedu na příkladu. První monoklonální protilátkou, která se u nás jako u solidních nádorů dostala na trh, byl lék proti léčení karcinomu prsu. To bylo v roce 2001. V té době byla tato látka indikována v celém světě jenom pro druhou a třetí linii. To znamená, že pacientka už pro metastatické onemocnění dostala nějakou chemoterapii a ta zřejmě nebyla účinná, takže byla nutná změna na jinou léčbu. Tehdy zvažujeme ukončení podávání jednoho celku chemoterapie a bylo by možné v druhé linii pacientce podat herceptoin s nějakou jinou chemoterapií. Když tato léčba selže, pak další linie už jsou problematické. Druhá linie je hraniční, nicméně v průběhu těch let od roku 2001 došlo k tomu, že klinické studie, které proběhly po celém světě, prokázaly větší účinnost této látky, pokud se podá v první linii. Od roku 2004 jsme ji začali podávat už v první linii, to znamená, že už při zjištění metasta-

tického onemocnění mohla pacientka hned dostat tuto protilátku.

Postupně se zjistilo opět klinickými studiemi, že tato látka má nejlepší efekt, až kurativní efekt – tedy vyléčitelný efekt onemocnění – když se podá v tzv. zajišťovací fázi. To je, když pacientka je odoperována a onemocnění prokazuje receptory, které jsou vhodné pro tuto monoklonální protilátku a pacientka je bez známek jakéhokoliv onemocnění. My jí po dobu 52 týdnů podáváme v třítydenních intervalech tuto monoklonální protilátku. Dnes máme vysoké procento úplně vyléčených pacientek, což je ten nejlepší efekt.

My se bohužel dostáváme mnohdy k látkám vyšších linií pozdě, ale já to přirovnávám vždycky k rozjetému rychlíku, kdy se snažíme ho zabrzdit. Přitom bychom se měli pokusit zabrzdit už takový osobní šouravý vláček, který je mnohem jednodušší zabrzdit právě v té fázi časného zjištění onemocnění.

Jak je úspěšná biologická léčba?

Jak už jsem říkal, je to několik posledních let, řekněme od začátku tohoto tisíciletí, postupně přicházejí další a další látky a některé z nich – jak jsem uvedl u rakoviny prsu – mohou být kurativní,

tn. že vyléčí onemocnění, což je to hlavní, co bychom chtěli. Pokud se ale dostaneme k pacientům, kteří mají metastatické pokročilé onemocnění, to znamená rozšířené po celém těle, nebo ještě jinde v organizmu, pak bohužel takové onemocnění zatím vyléčit neumíme ani touto léčbou. Nicméně ale dokážeme významně prodloužit kvalitní život. Uvedu to na příkladu metastatického onemocnění tlustého střeva. My jsme před

15 lety užívali kombinaci, která pacientovi prodloužila život v průměru – dá se říci, že doba přežití byla kolem 5 až 6 měsíců maximálně. Dnes, po 15 letech, dokážeme s touto léčbou prodloužit život na 25 měsíců. A to si myslím, že stojí za to.

Prof. MUDr. Rostislav Vyzula, CSc.
přednosta kliniky onkologické péče
v Masarykově onkologickém
ústavu v Brně

Vážení čtenáři,

biologická léčba patří k novým způsobům onkologické léčby. Rádi zodpovíme vaše dotazy, které nám zašlete e-mailem nebo poštou a zveřejníme je v dalším čísle Zpravodaje. Budeme rádi, když nám napíšete o svých zkušenostech i co vás v této oblasti zajímá. Adresu najdete na poslední straně Zpravodaje.

Redakce

UMĚNÍ KOMUNIKACE

V současné době se velmi často setkáváme s názory zdravotníků, ale i pacientů na vzájemnou komunikaci mezi lékaři a zdravotníky a na otázky sdělování pravdy o zdravotním stavu. Zvládnout takovou situaci zejména v oblasti onkologických diagnóz bývá velmi náročné. Nejde jen o to, mít přesné informace o zdravotním stavu pacienta, ale stejně důležité je znát jeho samotného i jeho zázemí a rodinu.

Každý má právo znát svůj zdravotní stav, ovšem ani v dokumentu Práv pacientů není stanoven rozsah těchto práv. Zejména u onkologických pacientů je sdělení diagnózy vždy velmi špatnou zprávou. Nejde o to, udržovat pacienta v nevědomosti, ale i sdělení špatné zprávy musí profesionál zvládnout tak, aby toto sdělení respektovalo i možné důsledky na psychiku pacienta.

V knize „O smrti a umírání“ americká lékařka Elizabeth Kübler-Rossová uvádí základní fáze psychického prožívání po sdělení život ohrožující diagnózy.

První fází je **fáze šoku**. Člověk je ohromen, vyděšen, plný úzkosti a strachu a snaží se tuto pro něho otřesnou skutečnost popířít.

Ve druhé fázi přichází **zloba a vztek**. Projevuje se otázkou „proč právě já“, ale i celkovým podrážděním a slovní agresivitou.

Třetí fází bývá **uklidnění a snaha po smlouvání**. Pacient shání veškeré informace o své chorobě, hledá nové metody a informace o nich a je ochoten podstoupit léčení, ale klade si ještě podmínky „ano, podstoupím léčení, ale až...“

Často přichází **fáze deprese**. Pacient má pocit, že mu docházejí síly psychicky odolávat a že se jeho boj zdá být marný.

V terminálním stavu se setkáváme také s úplnou resignací, odevzdaností osudu, ale i se **smířením** s koncem života. Samozřejmě je nutno zdůraznit, že způsob podávání takové zprávy je nesmírně důležitý. Sdělení patří sice lékaři, ale i sestry hrají v takové situaci velkou roli. PaedDr. Eva Zacharová z Fakulty zdravotnických informací Ostravské univerzity doporučuje při sdělování špatné zprávy následující pravidla, která mohou zmírnit dopad informace na pacienta:

- zvolit **klidné prostředí** (možnost sezení, sklenka tekutiny) a dostatečný **časový prostor** pro komunikaci; nevhodné je takové sdělení během vizií či lékařského zákroku
- pacienta na rozhovor **pozvat** – pozvání může pomoci připravit se psychicky a mírní emoce
- důležité jsou **vhodná slova**, tón hlasu i správná **mimika**
- rozhovor by měl začít **nadějí**, jež vzbuzuje optimismus, který pacient lépe snáší
- sdělovat informace **přímo pacientovi**, a pokud si přeje, umožnit přítomnost blízké osoby
- **respektovat jeho vůli**, kolik chce o své nemoci vědět a umět odhadnout, zda skutečnost psychicky unese
- informace podávat o **diagnóze a prognóze** onemocnění, použít fakta a nechat prostor pro dotazy
- vysvětlením možností a způsobu léčby **snížovat úzkost a různé fobie**

- využívat i **neverbální komunikaci** (umět podat ruku, pohlídnout, usmát se...)
- špatné zprávy sdělovat „po částech“ a respektovat psychický stav pacienta
- ponechat čas na oddech, ale dát mu možnost přímých otázek a přímých odpovědí
- uplatnit **profesionální empatii**, která prospěje pacientovi a neublíží psychice lékaře
- **nenutit** pacienta k okamžitým rozhodnutím
- ke každému pacientovi přistupovat individuálně s přihlídnutím k jeho stavu
- **špatné zprávy** sdělovat vždy šetrně, ohleduplně, klidně a tiše, zejména pokud jsou spojeny se smrtí a poskytnou dostatek času na dotazy a vysvětlení.

Sdělování pravdy o zdravotním stavu, říká autorka článku Eva Zacharová, je velmi náročné téma jak pro zdravotníka, tak i pro pacienta. Může dojít k řadě problémů a pochybení, které se promítnou do vzájemného vztahu a ovlivňují další průběh léčby. Důležité také je, zda si pacient přeje, aby o jeho stavu byla informována rodina a příbuzní. Důvodem může být snaha ušetřit rodinu citové bolesti. Na druhé straně ale negativem může být vzdálení se nemocného od rodiny, nemožnost sdílet s nemocným jeho smutky, problémy, otevřeně s ním komunikovat a hlavně poskytovat mu oporu.

Z článku v *Onkologii*
č. 4/2009, str. 261

PŘEČETLI JSME SI...

LÉK, KTERÝ ÚTOČÍ NA NÁDOROVÉ BUŇKY

Američtí vědci objevili látku, která je zacílena na nádorové buňky, jež podporují růst nádoru prsu a šíření nádorových buněk.

Antibiotikum salinomycin zabíjelo při experimentech na myších kmenové buňky nádoru prsu daleko účinněji než existující látky a přitom brzdilo růst nádoru. Nyní se začíná s testováním na lidských buňkách – oznámili američtí vědci z Massachusetts Institut of Technology.

Vědci dosud přesně nevědí, proč některé nádory začínou po chemoterapii znovu bujet. Ale domnívají se, že klíčovou roli hrají kmenové buňky, které mohou být rezistentní vůči konvenční chemoterapii a i po léčbě znovu „rozsévají“ nové nádory a řídí jejich růst. Schopnost útočit na tyto kmenové buňky rozeznali američtí vědci při testování v laboratoři šestnácti tisíc existujících látek proti kmenovým buňkám nádoru prsu.

Autoři sdělení však zdůrazňují, že je příliš brzo na tvrzení, že látka bude mít podobné účinky i u lidských pacientů. Výzkum však ukázal novou cestu, jak buňky nalézt a jak je zničit. Ovšem teprve další studie ukáží, zda tato cesta povede k léčbě rakoviny prsu.

Sanquis č. 70, říjen 2009

NEBOJTE SE, NEJSTE SAMI

Lidí, kteří se vypořádávají s onkologickým onemocněním, je opravdu hodně. O tom, jak se cítí, co prožívali, jak nemoc zvládli, je možno si přečíst na www.OSUDY.cz.

Ing. Jan Nachtigal vytvořil velmi zajímavý web. O jeho vzniku napsal:

„V roce 2005 skončila léčba mého onkologického onemocnění. Po tři roky trvajícím utrpení jsem se začal dávat dohromady. Svět zůstal stejný pro všechny ostatní, ale pro mne byl a je dodnes úplně jiný. Po celou dobu, kdy jsem ležel v nemocnici nebo doma a bylo mi špatně ze silných dávek chemoterapie, jsem přemýšlel o tom, jak bych předal své zkušenosti o vzniku nemoci, vlastním léčení, rekonvalescenci, anebo třeba i o tom, jak řeším svoje sociální a rodinné záležitosti, všem ostatním. Jako bývalý počítačový specialista jsem se rozhodl, že založím internetové stránky, kde si lidé budou moci vyměňovat osobní zkušenosti s nemocí a tím, jak ji zvládají. Proto vznikl web na adrese www.OSUDY.cz, který spravuji už pátým rokem. Najdete tam kontakty na více než 300 osob s onkologickým onemocněním a více než 80 osob zde popsalo své zážitky s nemocí. K dispozici je i odborná onkologická poradna lékařky, diskusní fórum pro všechny hosty stránek a spousta dalších informací, které mohou pomoci každému, kdo se setkal s onkologickým onemocněním.“

Pevné zdraví všem přeje
ing. Jan Nachtigal

NUTRICIA Nutridrink Compact

Silnější v boji s nemocí

Pozor

- V průběhu nemoci tělo potřebuje optimální příjem energie a živin
- Špatný zdravotní stav negativně ovlivňuje chuť k jídlu a množství přijaté stravy
- Běžná strava často nestačí

Úbytek hmotnosti

- Hubnutí snižuje schopnost těla s nemocí bojovat
- Již malý váhový úbytek zvyšuje riziko komplikací
- Již malý váhový úbytek snižuje naději na uzdravení

Výživa je nezbytnou součástí účinné léčby

1 Nutridrink Compact = ½ běžné porce jídla, např. oběda

Doporučení:

2 Nutridrinky Compact denně po dobu alespoň 14 dní pomohou obnovit plnohodnotný příjem energie a živin. Chuťové varianty – jahoda, káva, vanilka, banán.

Potravina pro zvláštní výživu – potravina pro zvláštní lékařské účely.

Nutricia, a.s.
Na Hřebenech II 1718/10
140 00 Praha 4
Infolinka: 800 110 001
www.vyzivavnemoci.cz

NUTRICIA
Advanced Medical Nutrition

NOVÉ VĚDECKÉ POZNATKY

Britští vědci uveřejnili počátkem tohoto roku v prestižním vědeckém časopise NATURE výsledky svého výzkumu, které by mohly vést k vývoji nových léků a jednodušší diagnostice nádorů v počátečním stadiu.

Rakovina vzniká nekontrolovaným množением buněk na základě chybné genetické informace v jejich DNA. Existují i vrozené formy rakoviny, kdy jde o zděděnou mutaci od rodičů. Většinou – téměř v 90 % – však vznikají škodlivé změny v genech zcela náhodně během života. Nahromadí-li se genetických chyb „kritické množství“ ať už s přibývajícím věkem, nebo působením škodlivých látek, jako je cigaretový kouř, sluneční záření či další nezdravý impuls, buňky se začnou měnit a chovat jako nádorové. Vědci zjistili, že v DNA plicních buněk se nahromadí asi 23 tisíc mutací, než dojde k růstu nádoru.

Některé z těchto mutací jsou neškodné, ale některé odstartují rakovinu. Ovšem u rakoviny plic je hlavním rizikovým faktorem naprosto jednoznačně kouření.

Chyby v genech však také způsobuje ultrafialové záření, tedy dlouhodobý pobyt na slunci nebo v soláriích.

Britští vědci odhalili jako první genetický kód rakoviny plic a kůže. Pracují však i na dalších typech. V současné době zkoumají mutace u rakoviny prsu. Na tomto problému pracují i vědci jiných zemí. Japonští badatelé se věnují studiu jater, Indie zkoumá rakovinu úst a Čína rakovinu žaludku. Američtí vědci se zaměřili na zhoubné nádory mozku, slinivky břišní a vaječníků.

V současné době lékaři registrují asi sto rozličných typů nádorů. Vědci zapojení do programu Cancor Geonome Project se domnívají, že rozluštění těchto problémů bude trvat nejméně ještě

pět let a hlavně bude finančně velmi náročné. Neboť zjistit, jaké konkrétní mutace spouštějí změnu zdravé buňky v rakovinnou, odhalit mechanismus postupného vzniku nádoru i zjistit, které faktory životního stylu se podílejí na těchto proměnách, si vyžadají nejen trpělivost, ale i milionové náklady na odhalení principu těchto změn, a tedy i odhalení příčin této ničivé nemoci.

Veškerá nová vědecká zjištění přispějí k rychlejšímu odhalení nemoci i cílenější léčbě, ovšem nové léky se k pacientům nedostanou dříve než za deset let. Proto zdůrazňují význam a smysl prevence, která je neúčinnější a také nejlevnější. Vědci celého světa se shodují na tom, že odloží-li pacient cigarety, snižuje se časem i jeho riziko onemocnění, protože plicní buňky jsou časem nahrazeny novými, které už nejsou zatíženy genetickými chybami.

ZE ŽIVOTA NAŠICH ČLENŮ

FIT – ILCO ČR

Ve středu 17. března převzala paní Ing. Marie Ředinová, předsedkyně FIT – ILCO ČR, v rezidenci primátora hl. m. Prahy cenu **Křesadlo 2009**, která je udělována obyčejným lidem, kteří dělají neobyčejné věci. Křesadlo předal všem vyznamenaným primátor hl. m. Prahy Pavel Bém. Z návrhu na ocenění, který podala Národnímu dobrovolnickému centru HESTIA paní ing. Olga Voříšková,

členka FIT – ILCO ČR, a byl dlouhým výčtem zásluh paní Ing. Ředinové, lze učinit toto shrnutí:

Paní Marie Ředinová pomohla řadě lidí zvládnout psychický život se stoupi. Nevšední je její zásluha o odtabuizování tohoto tématu. Svým vlastním vysokým nasazením vybízí spolupracovníky k aktivitě. Vždy se zajímá o problémy druhých, je velmi empatická, dovede citlivě s lidmi jednat. Vždy ochotně na úkor svého volného času a bez známek nervozity vyslechne každého, kdo to potřebuje, a pokud je to jen trochu možné, vždy pomůže.

*

Připojujeme se ke gratulantům, přeje-
me paní ing. Ředinové mnoho zdraví
a elánu do další práce a upřímně si
přejeme, abychom i v příštích letech
mohli psát o podobném ocenění dal-
ších pracovníků.

Výbor LPR Praha

JAKOP Jablonec nad Nisou

K napsání těchto řádků mě vedou mo-
je životní události, které se staly během
posledních šesti roků. Psal se rok 2003,
kdy hned v lednu se mi změnil život
o 360 stupňů. Při vyslovení „rakovina“

každému z nás zatrne a přejde mráz
po zádech. Není pochyb o tom, že
nádorové onemocnění je oprávněně
jedním z největších strašáků. Urychle-
ná operace, následná chemoterapie
a přede mnou velký otazník – co bude
dál? Rád bych poděkoval nejen lé-
kařům jablonecké nemocnice – prim.
MUDr. Noskovi, prim. MUDr. Vranému,
MUDr. Häcklové, ale i sestřičkám, všem,
kteří se o mě starali. Jejich zásluhou
žiji. V době léčení jsem se seznámil
s posláním jabloneckého klubu a při-
jal jsem také nabídku stát se členem.
A musím říci, že nelituji, naopak. Ne-
smírně si vážím všech aktivit, kterých
se mně jako členu dostává. Jsem zde
mezi ženami asi jediný muž.

JAKOP vznikl jako jedna z mnoha or-
ganizací z iniciativy Ligy proti rakovi-
ně Praha. U zrodu našeho klubu stála
MUDr. Michaela Häcklová a JAKOP
už sedmnáct let pomáhá překoná-
vat trauma onkologických pacientů.
Podporuje především jejich psychiku
a schopnost nedat se, ale bojovat
se zákeřnou chorobou. Všichni členo-
vé jsme „na jedné lodi“, kde poho-
da, klid, přátelství, kamarádství a víra
v „lepší příští“ jsou silným a posilujícím

medikamentem pro nás pro všechny. Pravidelné schůzky přispívají k duševní rovnováze a víře v lepší budoucnost.

Hlavní náplní našeho klubu je pořádání rekondičních pobytů – Harrachov, Karlovy Vary, Lázně Bohdaneč, ale i pravidelné zdravotní aktivity – plavání, cvičení, nácvik lymfomasáží, zdravotní osvěta – zdravé stravování, životní styl, zlepšování kondice, a to jak fyzické, tak psychické, i společné návštěvy kulturních akcí a odborné přednášky – to vše patří do našeho pravidelného programu.

Rozhodně toho není málo, jen peněz jako všude není nazbyt, přesto je nutno vyslovit poděkování sponzorům – Městskému úřadu v Jablonci nad Nisou, Krajskému úřadu v Liberci, ředitelství Jabloneckého divadla a celé řadě drobných podnikatelů i soukromých osob. Těm všem upřímně děkujeme za pozitivní a vstřícný postoj, bez něhož by mnohé nebylo. Sem patří poděkování také našim členům – předsedkyni Libuši Slámové a paní Libuši Ulrichové, která je její pravou rukou.

A co já? Žiji a nestěžuji si. Všem, kteří se ocitnou v podobné situaci, jakou jsem prožil já, chci říci: „**Nevzdávejte to a hlavně bojujte!**“

Vzpomínám na svůj den „D“. V tašce mám vše potřebné pro pobyt v nemocnici, a když přicházím do čekárny „příjmu pacientů“, srdce mi bije jako na poplach. V hlavně se stále honí myšlenka – proč zrovna já? Mám strach a bojím se a přitom nechci být litován. Nevím, co mě čeká, ale od první chvíle bezmezně důvěřuji všem, kteří se o mě starají. Oči těkají po bílém stropu a v hlavě defilují roky mého života. Vyšetření, odběry, rentgeny, infuze..., vše podle předem připraveného plánu. První etapu, zaplať Pán Bůh, mám za sebou. Vracím se mezi živé. Okolí a návštěvy mně dodávají sílu a k tomu dárek v podobě knížky od amerického slavného cyklisty L. Armstronga – **NÁVRAT DO ŽIVOTA**. Hltám každý řádek a vše porovnávám s mým onemocněním. Knížku mi věnoval můj dobrý kamarád Jirka Kůtek a s ní i žlutý náramek za jeho příspěvek Armstrongově nadaci „**BOJ PROTI RAKOVINĚ**“. Ten jsem od jeho získání nesundal a každý pohyb ruky mně připomíná jeho výrok „**... řekl jsem si, že to nevzdám...**“ a stejně činím i já.

Následná léčba, chemoterapie, seznámení s paní doktorkou Häcklovou a její sestřičkou paní Mackovou, kontroly u primáře MUDr. Vraného a všech dalších lékařů z jednotlivých oddělení jablonecké nemocnice – ti všichni se starají o moji další životní pouť.

Má předsevzeť ovlivňuje příklad cyklisty Armstronga. Denně cvičím, žádné práci se nevyhýbám, obratně vládnu kosou, pilou i sekerou. Sportuji, jezdím na kole, plavu, od března do října se myji v potoce pod širým nebem a řídím se výrokem Hippokrata: „**Výcvik ke zdraví – to je střídmost v jídle a píle v námahách.**“ Není to výzva pro všechny?

Musím se vrátit k tomu, čím jsem začal. Všechno mé snažení je zastřešeno existencí klubu JAKOP, neboť úsměv na tváři a dobrá nálada jsou zadarmo a nic nás nestojí. Od té doby, co jsem měl „na kahánku“, jsem nikdy neřekl, že dnešní den byl špatným dnem. S pocitem hluboké pokory a čisté lidské vděčnosti se raduji z každé chvíle, která mi bude ještě v životě dopřána. Děkuji za všechno krásné, čím nás obdařila naše země a přitom nic od nás nežádala. Často si připomínám slova Josefa Fouska: „**Na světě jsou milióny trpících a nešťastných lidí. Nemáš právo lomit rukama nad sebou a utápnět se v beznaději. Miluj své bližní, rozdávej radost a děkuj za každý den. A buďme k sobě vlídní.**“

Nic jsem si nevymyslel, to je můj život, a tak se s ním peru. Úmyslně jsem na konci napsal jen svoje iniciály. Nechci své celé jméno uvádět.

*S přátelským pozdravem
všem J. P.*

ZVONEK Králův Dvůr

Členové klubu uspořádali už tradiční prodejní velikonocní výstavu, kde nechyběly ukázky zdobení kraslic voskem, děrováním, vyškrobáním, malováním, ale i zdobení háčkováním, drátováním a dalšími technikami. Návštěvníci se mohli podívat, jak se pletou pomlázky, ale i košíky, zaujaly je i ruční práce – vitráže, paličkování nebo výšivky, které si mohli zakoupit. Na výstavě vystoupily děti z mateřské a základní školy a byly předvedeny velikonocní zvyky, ale i příprava tradičních velikonocních jídel. Velký zájem

byl i o soutěž o nejkrásnější velikonocní vajíčko. Výstava byla přijata s velkým zájmem a klubu gratulujeme.

A jaké byly dojmy členek klubu Alen Praha, které výstavu navštívily?

„*Uvítala nás Jarka Dolejší, předsedkyně klubu, a hned nás obdarovala krásnými kraslicemi. Obdivovaly jsme techniku zdobení, ale i zdobené perníčky, vizovické pečivo, velikonocní věnce i další nápady na výzdobu bytu. Ochutnaly jsme velikonocní jídáše a hlasovaly pro nejkrásnější vajíčko. Pak jsme poseděly u kafička a výborných čerstvých koláčů od Hanky. Poznaly jsme nové přátele, se kterými se jistě nevidíme naposledy. Máme pozvání do jejich klubu a děkujeme za hezké odpoledne.*“

Daniela Kelišová

ZRNKO ŠTĚSTÍ Štětí

Členové občanského sdružení Zrnko štěstí uspořádali přednášky pro žákyně SSPoŠ Mělník a Střední školy Štětí o prevenci rakoviny prsu, kterou zrealizovaly členky Mamma Helpu Praha. Přednášky měly v obou školách velký ohlas. Podle slov paní učitelky Šárky Kalfařové z Mělníku byla přednáška studentkami velmi dobře přijata a pozitivně hodnotily možnost ohmatat si na modelu nějakou bulku a tak získat konkrétní představu. Většina z nich se rozhodla k pravidelnému vyšetřování svých prsů.

O přednášce na Střední škole ve Štětí a možnosti zúčastnit se byla informována i veřejnost. Ale ženy ani maminky tuto příležitost nevyužily. A tak se členové Zrnka štěstí rozhodli uskutečnit tuto přednášku o prevenci rakoviny prsu ještě jednou na podzim v odpoledních hodinách. Velmi kladně bylo hodnoceno také vystoupení členek AMA – SOP Most, které v kabelové televizi názorně předvedly, jak se mají ženy chovat a pravidelně vyšetřovat svá prsa, aby včas podchytily eventuelní bulku v prsu.

Domníváme se, že tyto akce jsou velmi prospěšné a zbavují veřejnost strachu z rakoviny, a pokud by se objevila, přece jen už mají vědomosti, které jim pomohou situaci zvládnout.

*Petr Grobauer
předseda sdružení*

MAMMA HELP Přerov

Do našeho centra v Přerově dojíždím vlakem a ráda pozoruji lidi. Často jsem nucena nejeden hovor vyslechnout. Tak také jednou sedím celá rozmrzlá a promrzlá, když přistoupila do vlaku dvě děvčata a začala se tiše bavit. Najednou se jedna z nich začala nahlas smát. Byl to spontánní veselý smích, a tak brzy všichni kolem postupně ztichli a začali jej vnímat. Smála se hlasitě každou chvíli, naprosto nenuceně, bezstarostně. A při každé zastávce lidé vystupovali tím směrem, kde dívka seděla, aby se na ni podívali. A protože se smála ještě, i když jsem já vystupovala, také jsem neodolala. Všimla si mne a povídá své kamarádce: Nevíš proč se na mne všichni tak dívají? Neudržela jsem se a povídám: „Asi máte radost ze života, že?“ Odpověděla: „Víte, já mám dneska šťastný den.“

Šla jsem domů a přemýšlela, jak jeden šťastný člověk dovede ovlivnit druhé. A že je svatá pravda, že za smích se nic neplatí, je zadarmo a může udělat radost spoustě ostatních. Jedna veselá dívka v ten den zpříjemnila cestu mnoha lidem...

*Jana Čaganová
předsedkyně klubu*

AMA Most

V říjnu byla v Mostě uspořádána prezentace neziskových organizací, které se účastnila také AMA. Společnost se prezentovala svými letáky, bulletiny, tiskovinami, nástěnkou a fantomovým modelem prsů. Tentokrát jsme se představily také tablem, kde našich 12 členek svými fotografiemi dokazuje, že i po prodělání závažné nemoci stojí za to žít, a to dle našeho motta: „A život jde dál...“

Během tří hodin nás navštívila pěkná řádka procházejících, včetně představitelů magistrátu města, kteří naši prezentaci velmi kladně hodnotili. Zájemci si od nás odnášeli letáčky, bulletiny a ženy, které zvládly ostych, si mohly na modelu prsů nahmatat bulky. Všem jsme říkaly, jak je důležité pravidelné samovyšetřování prsů a absolvování vyšetření mamografického či sonografického.

Slunečnice
Olomouc

V průběhu kulturního programu vystoupila i předsedkyně klubu Eva Vrkoslavová, která hovořila o významu prevence a boje s rakovinou.

Převzato z Bulletinu AMA č. 13

SLUNEČNICE Olomouc

Letošní rok jsme začaly zvesela. Na únorovou schůzi jsme si pozvaly hudebníka, pana Jiřího

Boka, který nám přišel zahrát populární písničky k poslechu, tanci i zpěvu. Na další schůzi přišli mezi nás preventivní Městské policie Olomouc se svými radami pro seniory. Formou přednášky a předáním letáčků nás poučili, jak chránit svůj majetek i své zdraví doma i venku. Jako každoročně jsme uspořádaly zábavný rej masek, tentokrát s názvem „Z národů ač jsme různých“. Masky byly zdařilé a společně jsme zažily spoustu legrace. Na vážnější téma s námi hovořil na květnové schůzce přednosta radiologické kliniky FN Olomouc prof. MUDr. Miroslav Heřman, Ph.D. Poutavá přednáška s videoprojekcí byla námětem k bohaté diskusi. Zapojily jsme se i letos do prodeje květin v rámci Českého dne proti rakovině. Také se nám podařilo využít jednoho z mála květnových dnů bez deště a uskutečnily jsme autobusový poznávací zájezd na Opavsko. Prohlédly jsme si poutní místo Klokočůvek, navštívily hrob Jana Zajíce ve Vítkově, krásný zámek v Raduni a zajímavý kostel v Kravařích. Domů jsme se vrátily obohaceny o mnoho nových zážitků.

Jiřina Řehořová

ALEN Praha

Dubnový Informační zpravodaj tohoto sdružení je velmi obsáhlý. Přináší informace o pravidelných akcích, cvičení, plavání,

schůzkách i vycházkách během prvního pololetí. Také program rekondičních pobytů v Janských Lázních, Františkových Lázních, Teplicích nad Bečvou a v Lázních Jáchymov je ještě doplněn víkendovým pobytem s klubem Benkon Benešov v Jablonném nad Vltavou. Členky Alenu na stránkách Zpravodaje sdělují své poznatky a pocity z uskutečněných akcí, kterých od začátku roku nebylo málo. Návštěva rozhlasového Tobogánu a pak výšlap po vinohradských zajímavostech, další sobota byla věnována výletu do Pyšel a návštěvě nedaleké Lorety, o Velikonocích zavítaly některé členky do Dvora Králové na velikonoční výstavu a všechny účastnice dodnes vzpomínají na letošní první původně neplánovaný rekondiční pobyt v Bystrém u Poličky v hotelu Na Podkově. Denně byl k dispozici bazén, který – jak samy účastnice nazvaly – byl třešinkou na dortu celého pobytu. Výlety do okolí i prohlídka samotné Poličky, rodiště Bohuslava Martinů, uspokojily všechny účastnice.

S velkým uznáním byl hodnocen i večer „Sebevědomí pro každý den“, který už po 16. pořádal Nadační fond onkologie pro 21. století společně s Fakultní Thomayerovou nemocnicí v sále Bohuslava Martinů na Hudební fakultě AMU v Praze. Večer byl zaměřen na prevenci nádorového onemocnění

ALÉN Praha

tlustého střeva a konečniku. Odbornou část prof. MUDr. Jiřky Abrahámové doplnily krásné operní árie v podání sólisty ND Lud'ka Vele a jeho dcery Adély, která zaplněný sál svým nádherným hlasem i výkonem doslova překvapila. Tradiční módní přehlídku z módního salonu Magic Helena pak předvedly onkologické pacientky FTN a jejich výkony si nezapadly s profesionálkami. 17 členek klubu se v dubnu účastnilo víkendového pobytu v Janských Lázních v Krkonoších. Využily pěkného počasí a vypravily se během pobytu na Hofmanky a Černou horu. Cvičení a relaxace v plaveckém bazénu i pěkné slunné počasí přispěly nejen k dobré náladě, ale i k zlepšení fyzické zdatnosti, kterou podtrhla i výborná nálada.

V květnu se 25 členek účastnilo rekondičního pobytu ve Františkových Lázních. V hodnocení pobytu se říká: „I když nám počasí příliš nepřálo, prošly jsem a navštívily skoro všechno, na co jsme se těšily. Lázně nám poskytly klidný a příjemný odpočinek.“

DIANA Brno

Ve výroční zprávě klubu jsme našli tuto zajímavou informaci:

Během roku 2009 jsme v 17 přednáškách o prevenci rakoviny prsu poučily 488 občanů naší republiky.

Od začátku těchto našich aktivit v celorepublikovém projektu „Udělej to pro sebe“ jsme seznámili s prevencí rakoviny prsu v 77 přednáškových 1814 občanů.

„Pomocí zpracovaných témat předstupujeme před studentky a hovoříme o prevenci rakoviny, zdravém životním stylu a poukazujeme na statistiky onkologických onemocnění. Vysvětlujeme pojem mamografický screening a na fantomu modelu učíme dívky pravidelnému samovyšetřování. Máme vytipovány školy, které pravidelně každým rokem navštěvujeme. Jsou to gymnázia, střední odborná učiliště, střední zdravotní školy a střední odborné školy.

Vzdělávání našich členů doplňujeme na seminářích a konferencích, které pořádá Aliance nebo i jiné organizace a Masarykův onkologický ústav.“

ALÉN Praha

ŠUMAVA Klatovy

SZP Šumava Klatovy vyhláší i pro letošní rok soutěž „Ten dělá to a ten zas tohle“ – „Tvoříme spolu“. Soutěž se koná nejen pro zdravotně postižené členy, ale účastnit se může každý, kdo má zájem.

Soutěžními obory jsou:

literární – poezie, próza, básně, povídky, reportáže

výtvarný – malba, keramika, kámen, dřevo, foto

ruční práce – výšivky, paličkování, drhání, pletení, batika, květinová vazba, kraslice apod.

Všechny práce budou vystaveny při vernisáži výstavy v prostorách klubovny SZP v Klatovech koncem září a výstava bude otevřena pro veřejnost.

Uzávěrka všech výrobků a prací je 25. srpna 2010, práce je nutno odevzdat do kanceláře Svazu ve Vídeňské ul. 9/4 v Klatovech. (PSČ 339 01)

MAMMA HELP Plzeň

Třetímu výročí existence centra spojenému s Dnem otevřených dveří věnovaly plzeňské mamahelpky hodně sil i času. Nepodcenily přípravu, a tak v daný den každá měla svůj úkol. Jedna vítala u vchodu návštěvníky, druhá u fantomového modelu předváděla samovyšetření jednotlivcům i školním třídám a edukátorky ve zkrácené podobě hovořily i o prevenci. Další členka obsluhovala data-projektor a promítala obrázky z akcí v roce 2009 – z artedílny, rekondic, výletů, přednášek a dalších setkání. Pro individuální rozhovory byla vyčleněna kancelář koordinátorky centra.

Vyplatilo se, říká Marcela Špánková, koordinátorka centra. Centrum si během dne prohlédlo více než 100 návštěvníků, žačky 3 tříd střední zdravotnické školy, ale i zástupci různých úřadů, institucí, médií, nové klientky i kolemjducí, kteří si všimli reklamy v okně či pozvání Českého rozhlasu na naši akci. Získaly jsme příslib pomoci studentek zdravotnictví při prodeji květin, zájem školy o naše přednášky, o ty se zajímali a objednali si je i zástupci Plzeňského kraje. Podaly jsme si žádosti o dotace a věříme, že se najde i nový sponzor.

Marcela Špánková

INFORMACE

NOVÁ PRODEJNA PRÁDLA

V dubnu byla v Praze otevřena nová specializovaná prodejna **protetického prádla a plavek firmy TIMO s.r.o.**, a to v **Sokolovské ulici 100/94 v Praze 8** – u metra Křížkova.

V Praze 9 je stejná prodejna v **Drahobejlově ulici č. 27**.

Firma nabízí registraci, která umožní informace o nových produktech, slevách i dalších akcích. Je nutno za-

slat jméno, příjmení, e-mail a telefon a odeslat e-mailem nebo SMS na níže uvedené kontakty. Získáte tak aktuální zprávy o slevách na prádlo i plavky, které bývají během roku.

Kontakt:

Simona Černá
TIMO, Drahobejlova 27
190 00 Praha 9
tel.: 296 542 207
mobil: 724 349 008
e-mail: export2@timo.cz
www.timo.cz

Liga proti rakovině Praha

VŠEM ČLENŮM LPR PRAHA

Při členské kontrole jsme zjistili, že někteří z Vás nemají dosud zaplacen letošní členský příspěvek. Prosíme o vyrovnaní nejpozději do konce července. Bez splnění této základní členské povinnosti Vám nemůžeme dále zasílat náš Zpravodaj i další informace o naší činnosti.

Výbor LPR Praha

ceník celoplošné inzerce Informační zpravodaj Ligy proti rakovině Praha

formát		rozměr na zrcadlo	čistý formát po ořezu	ceník
1/1			210 x 297 mm	6 000 Kč
1/2	výška	88 x 267 mm	103 x 297 mm	3 500 Kč
1/2	šířka	180 x 130 mm	210 x 146 mm	3 500 Kč
1/3	výška	57 x 267 mm	72 x 297 mm	2 500 Kč
1/4	šířka	180 x 65 mm	210 x 72 mm	1 800 Kč

Technické podmínky: tel.: 233 091 454, e-mail: warausova@allin.cz
Inzerci přijímá: e-mail: lpr@lpr.cz, klima@allin.cz

Závěrem několik praktických informací

Liga proti rakovině Praha
Ústav radiační onkologie
Na Truhlářce 100/60
180 81 Praha 8
Sekretariát: tel./fax: 224 919 732
internet: www.lpr.cz, e-mail: lpr@lpr.cz

Nádorová telefonní linka: tel.: 224 920 935
Lékaři denně: 9–16 hod., záznamník nepřetržitě
Rekondiční onkologické centrum o. p. s., tel.: 224 919 732
č. účtu LPR Praha: ČSOB 8888 88 8888/0300
č. účtu Českého dne proti rakovině: 65 000 65/0300

Veškeré publikace, které LPR vydává jak pro preventivní, tak i následnou péči, obdržíte zdarma na výše uvedené adrese nebo prostřednictvím Nádorové telefonní linky. Současně nabízíme pro onkologická sdružení možnost zapůjčení kazet z videotéky.
Vydávání Informačního zpravodaje povoleno MK ČR: E 11079.

Zpravodaj je bezplatně zasílán všem členům Ligy proti rakovině Praha.
Roční členský příspěvek 100 Kč pro důchodce a studenty, 200 Kč pro občany výdělečně činné a právnické osoby.
Zpravodaj k tisku připravila dr. Eva Křížová • Grafická úprava: ALL IN AGENCY • Vydává: Liga proti rakovině Praha